

ART BOOKS

مرکز نشر کتابهای طراحی و نقاشی

* در ایران *

Zero.ir
مرجع نسخه چاپی

طراحی از گل رز

این کتاب مراحل یادگیری طراحی گل رز را مرحله به مرحله به شما آموزش میدهد.

اثر: عبید خالقی

BAHAR Bookshop, Publisher of Drawing and Painting Books in IRAN and MIDDLE East.

www.takbook.com

تکنیک و روش طراحی

برفردین کاتب کتاب طراحی در ایران

افراد بسیار با استعدادی هستند که امکان ورود بمدارس هنری را ندارند ولی بعلت شایستگی و لیاقت سزاوار آن هستند که با راهنمایی، فرصت پرداختن به طراحی را پیدا کنند. بهمین جهت کتاب (تکنیک و روش طراحی) با توضیحات کافی و برنامه‌های زمان‌بندی شده‌ای آنچنان تدوین گردیده‌تا بتواند برای چنین افرادی حکم یک معلم را داشته باشد.

از گروه نقاشان اکسپره سیونیسیم منتشر شده:

آشنایی با آثار

داوید آلفاروسی که ابروس
وان گوگ
کیتِه گُل ویتس

اگر میخواهید از روی مدل رنگ و روغن کار کنید حتماً از کتاب (آشنایی با آثار: هانس توما) را که مدل‌های

فوق‌العاده مناسبی دارد استفاده فرمائید!

طراحی گل رُز

اثر: عبید خالقی

چاپ و صحافی: کارون

پنجهزار نسخه

چاپ اول: ۱۳۶۴

چاپ دوم: ۱۳۶۹

چاپ سوم: ۱۳۶۹

ناشر: انتشارات و کتابفروشی بهار

قیمت: ۶۵۰ ریال

تهران- خیابان انقلاب،

خیابان فروردین - سزاوار

تلفن: ۶۶۸۳۳۹

صندوق پستی: ۱۳۱۴۵/۱۹۸

کد پستی: ۱۳۱۴۶

ART BOOKS

مرکز نشر کتابهای طراحی و نقاشی

* در ایران *

طرح گل رز

این کتاب مراحل یادگیری طراحی گل رز را مرحله به مرحله به شما آموزش میدهد.

اثر: عید خالقی

انتشارات و کتابفروشی بهار

تهران - خیابان انقلاب،
Enghelab Ave. Farvardin St.
At Sezavar Cross
Tehran - Iran
تلفن ۶۶۸۳۳۹

(گل رز) یکی از مشهورترین گل‌های جهانست که نوعی از آن در کشور ما با رنگ روشن و بوی خوش بنام (گل گلاب) یا (گل محمدی) معروف است. از خصوصیات ویژه این گل ساقه‌های خاردار و خشنی است که با لطافت و رنگ زیبای گلبرگها متضاد است هم چنین حالت تغزلی آن از دیرباز الهام بخش بسیاری از شعرا و نویسندگان خوش ذوق و نکته پرداز ایرانی بوده است. چنانچه حافظ شیرین سخن میفرماید:

در کار گلاب و گل حکم ازلی این بود

کاین شاهد بازاری وان پرده نشین باشد.

وایضاً:

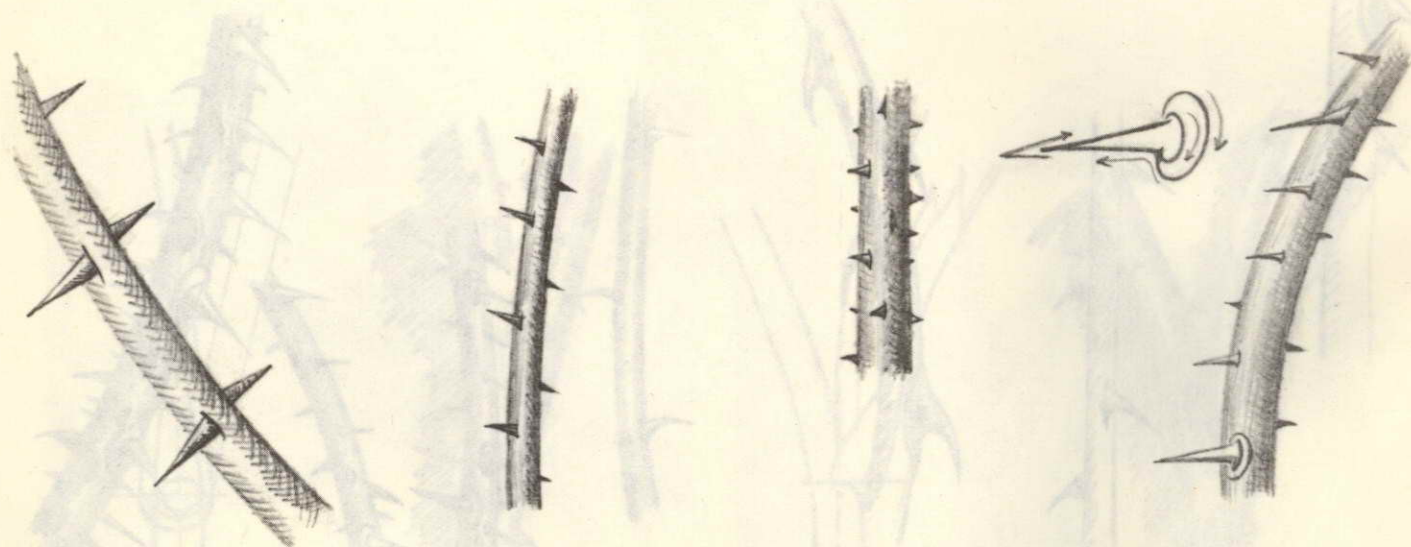
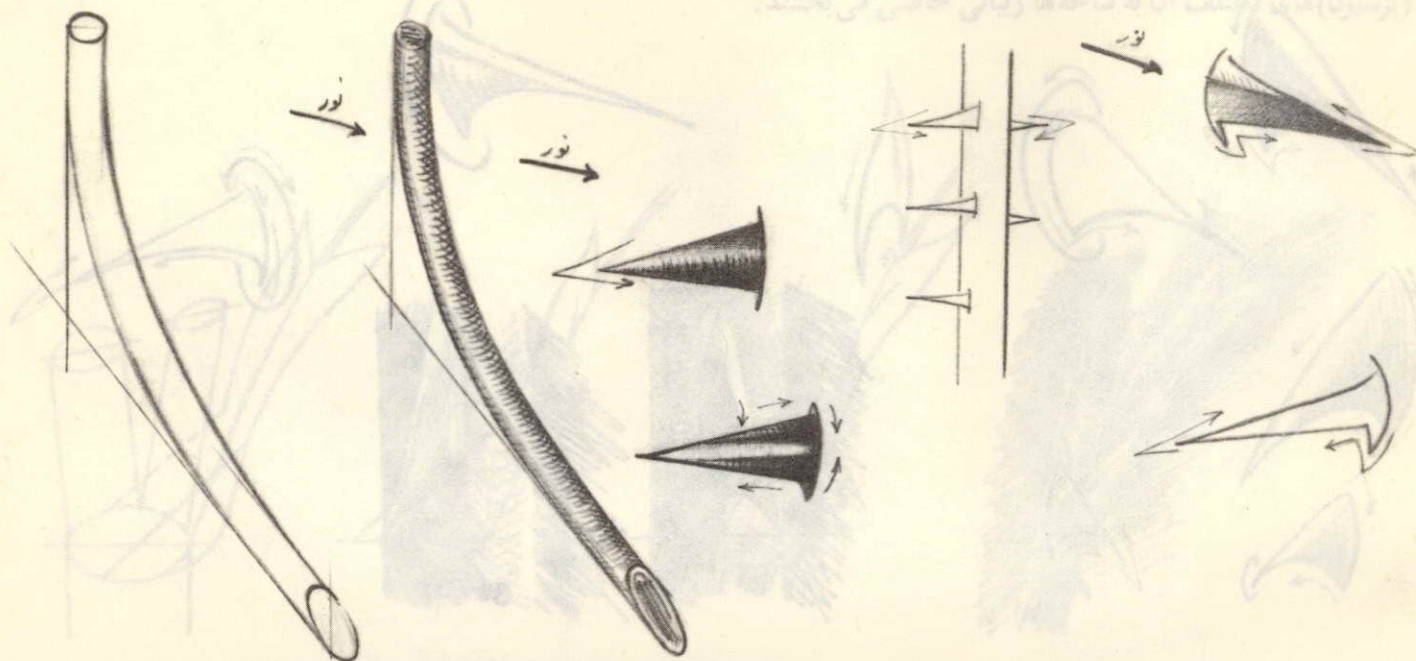
باغبان گر پنج روزی صحبت گل بایدش

بر جفای خار هجران صبر بلبل بایدش.

انواع این گلها با اندازه‌ها و رنگهای متفاوت با داشتن گلبرگهای نامنظم و نیمه باز و برگهای متعدد ظاهراً «مدل» مشخصی ندارند. اما چنانچه در اندامهای آن دقیق شویم ملاحظه میشود که عموماً ویژگی‌های مشخصی دارند که شناخت این ویژگیها به طراحان و نقاشان با ذوق جوان ما کمک خواهد کرد تا بتوانند این گل بسیار زیبا و پیچیده را آسانتر از آنچه که بنظر میرسد در فرمهای دلخواه و فریبا ترسیم نمایند. برای این منظور بهتر است کارمان را از ساقه گل شروع کنیم:

خارهای راست

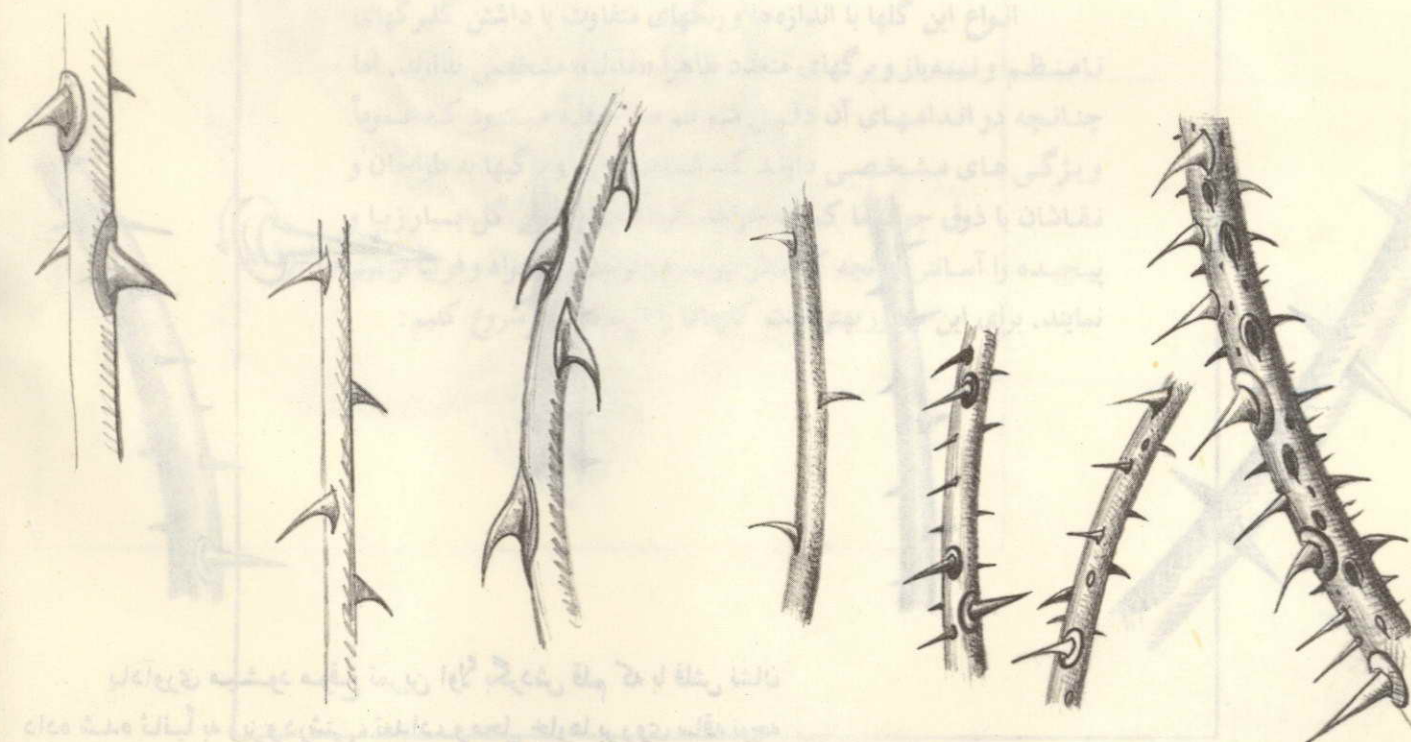
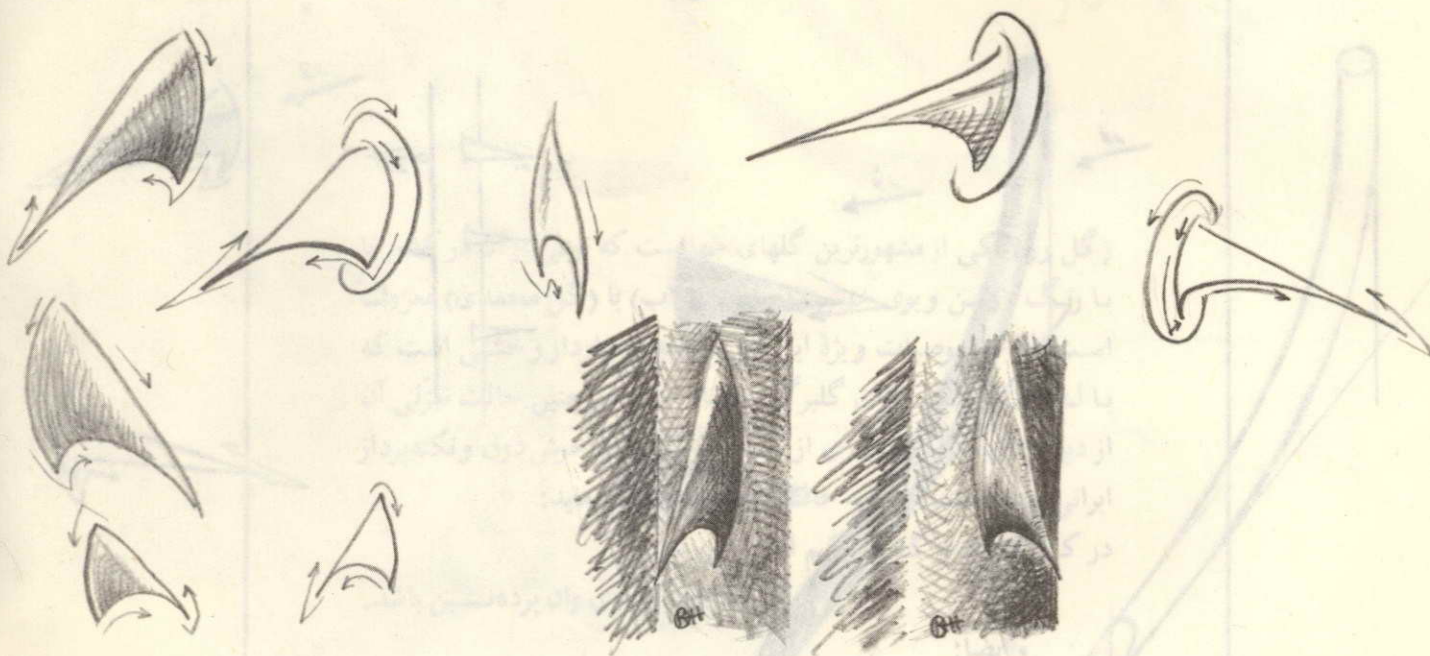
در این جا ساقه های چند نوع گل رُز با (خارهای راست و میخی شکل) کشیده شده شما میتوانید تمرین خود را از روی آنها شروع کنید.

یادآوری میشود موقع تمرین اولاً بگردش قلم که با فلش نشان داده شده ثانیاً به ریز و درشتی، تعداد، و محل خارها بر روی ساقه توجه نمائید.

خارهای کج

خارهای کج و چنگالی شکل هم مثل خارهای راست با همان گردش قلم کشیده شده این نوع خار از بالا و گوشه هم نمای قشنگی دارد.

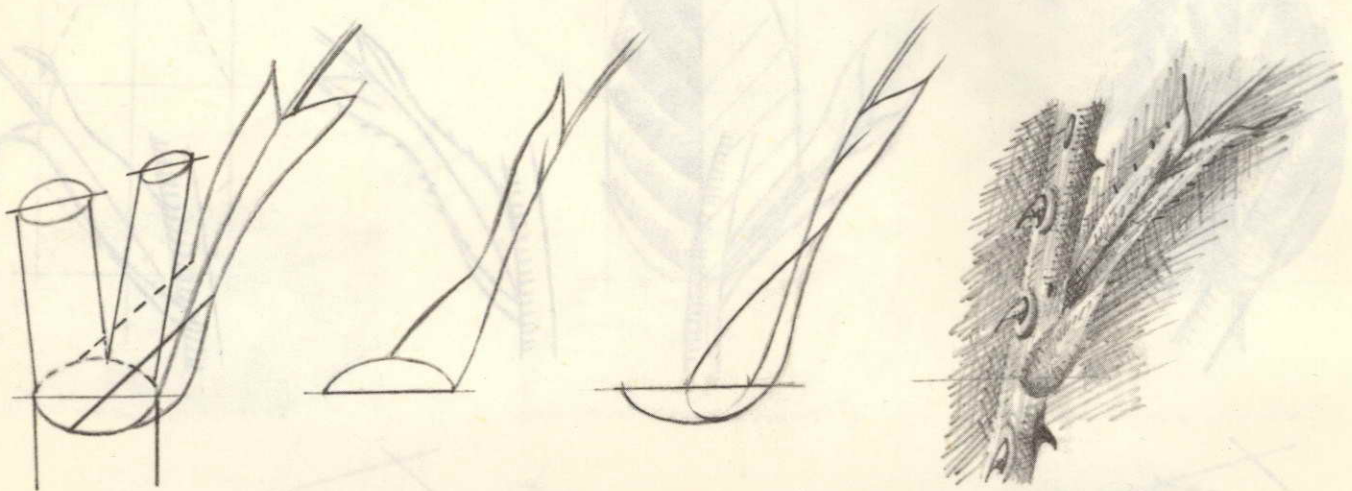
بادآوری میشود موقع نور پردازی این خارها جهت نور کاملاً

رعایت شود.

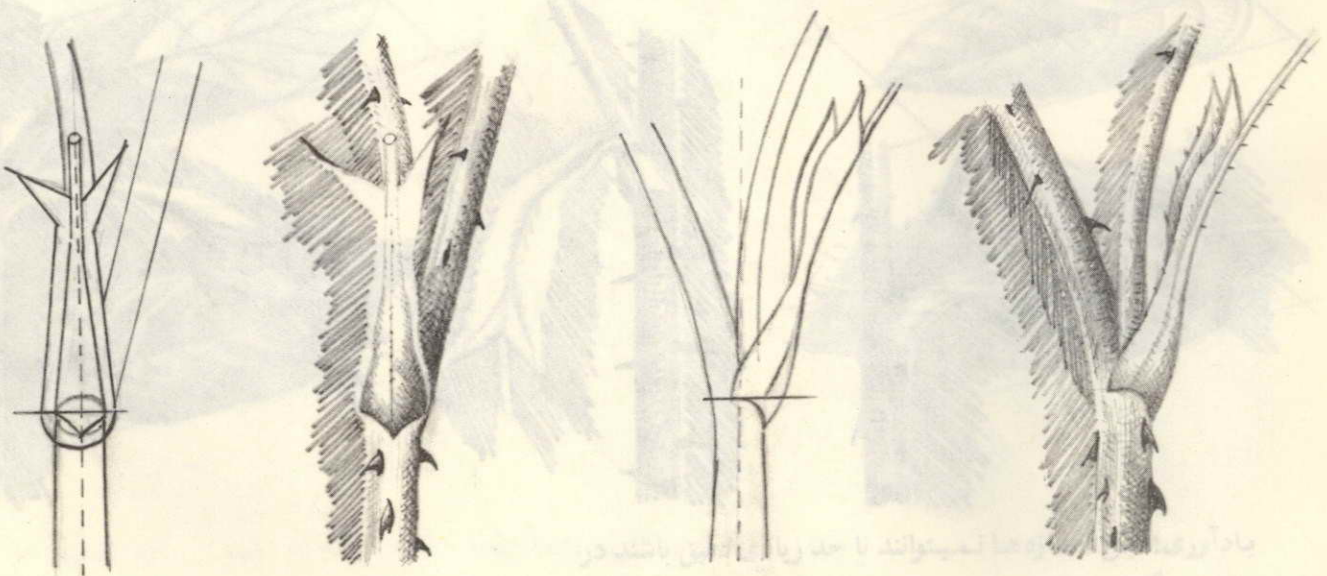
* جهت بادگیری نور و سایه به کتاب (نور و سایه در طراحی و نقاشی) مراجعه کنید.

اتصال دمبرگها

در محل اتصال دمبرگها به ساقه که غالباً محل رویش شاخه‌های فرعی هم میباشد اندام حائل مانندی دیده میشود که (پزسیون) های مختلف آن به شاخه‌ها زیبایی خاصی می‌بخشند.

در اینجا محل رویش و نمای جانبی این اندام روی ساقه گل نشان داده شده است.

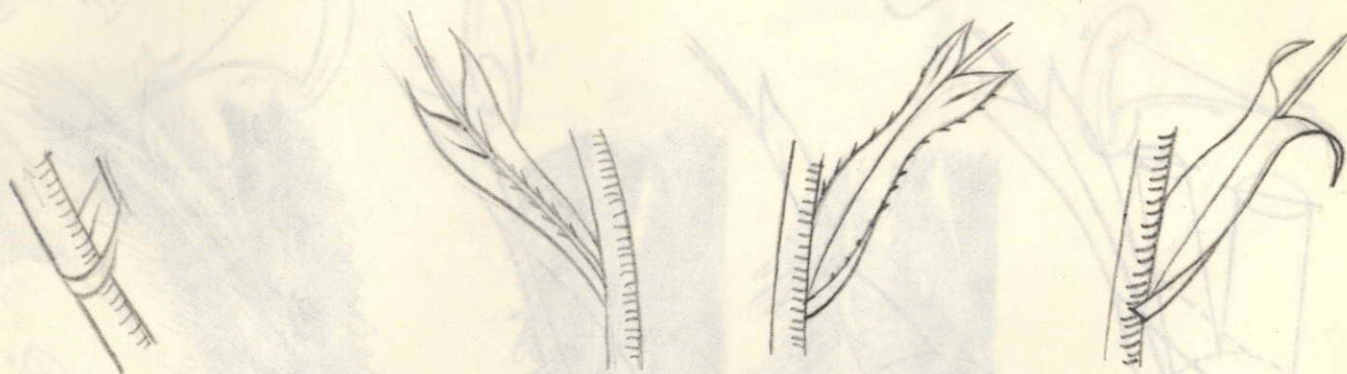
مادر گیاه را می‌تواند با حد ریشه‌ای باشد در بعضی انواع برگها به نرود در بعضی درازتر می‌باشد به طرز هاشورهای ساده و حیدر در لایحه کشید.

خارهای کج

خارهای کج و بیگانه شکل هم مثل خارهای راست با همان

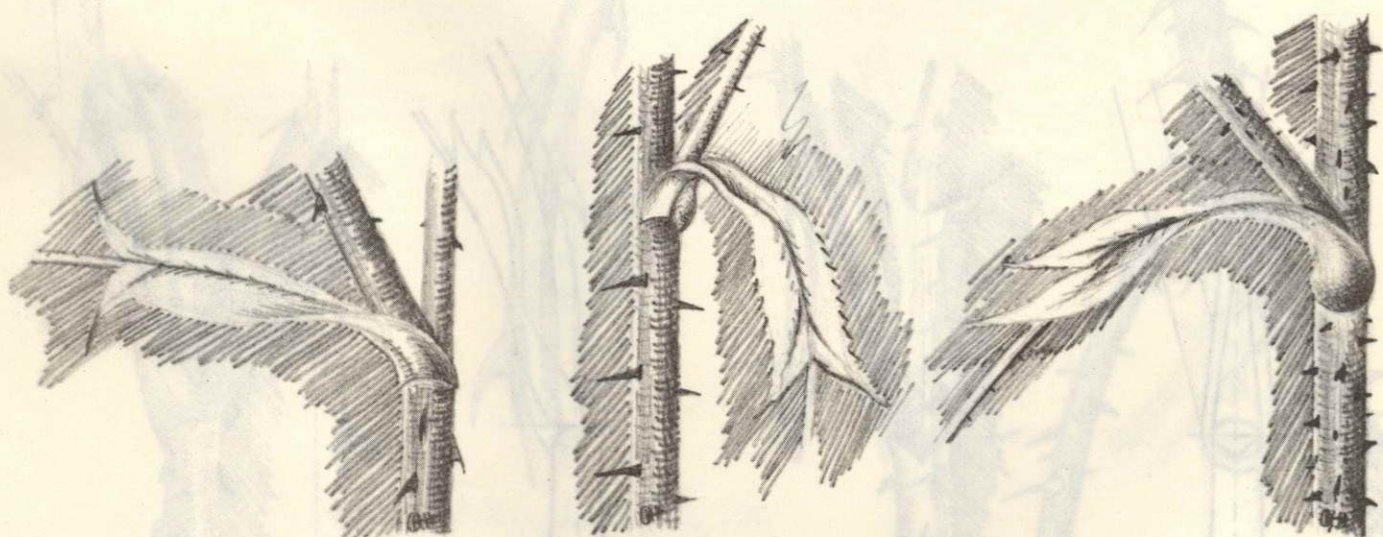
لوحه پهنه و باله

در این صفحه خطوط اصلی اتصال دمبرگ در (پزه‌های) مختلف نشان داده شده آنها را تمرین کنید تا جاییکه بتوانید (پزه‌های) دیگری هم بکشید:

حالا میتوانید سایه روشن‌های آنرا با رعایت جهت نور مشخص و

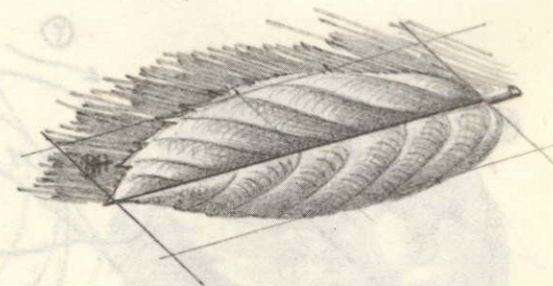
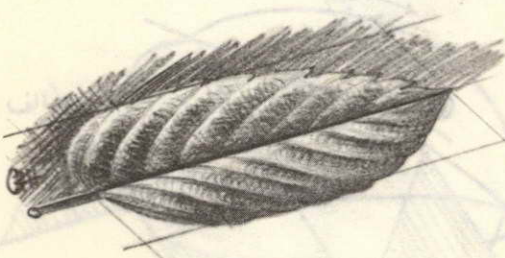
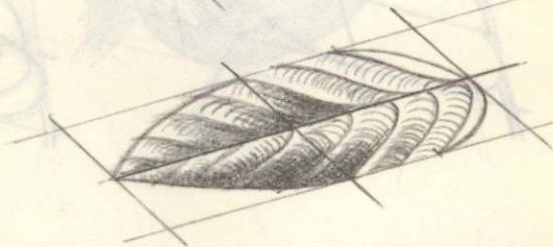
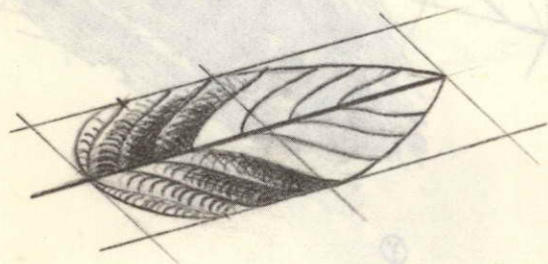
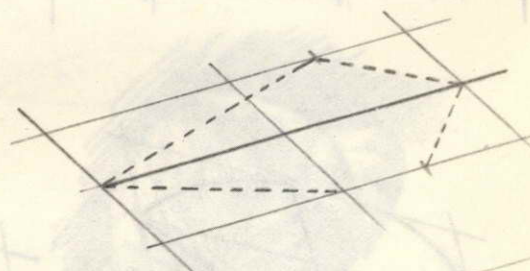
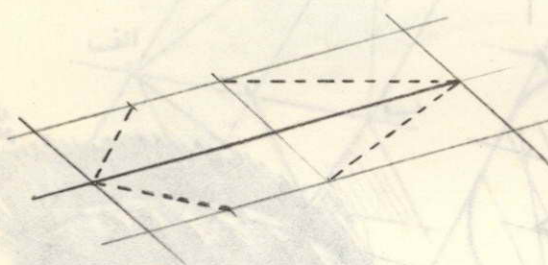
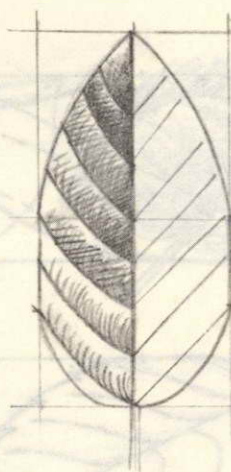
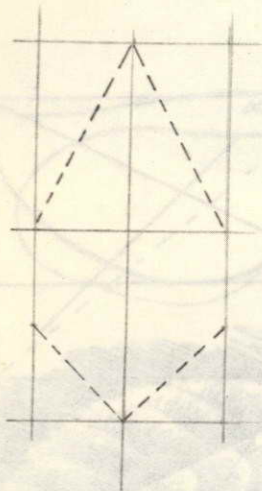
خارهای روی ساقه را هم اضافه نموده طرح خود را کامل کنید.

با آوری میشود موقع نورپردازی این خارها جهت نور کاملاً

برگها

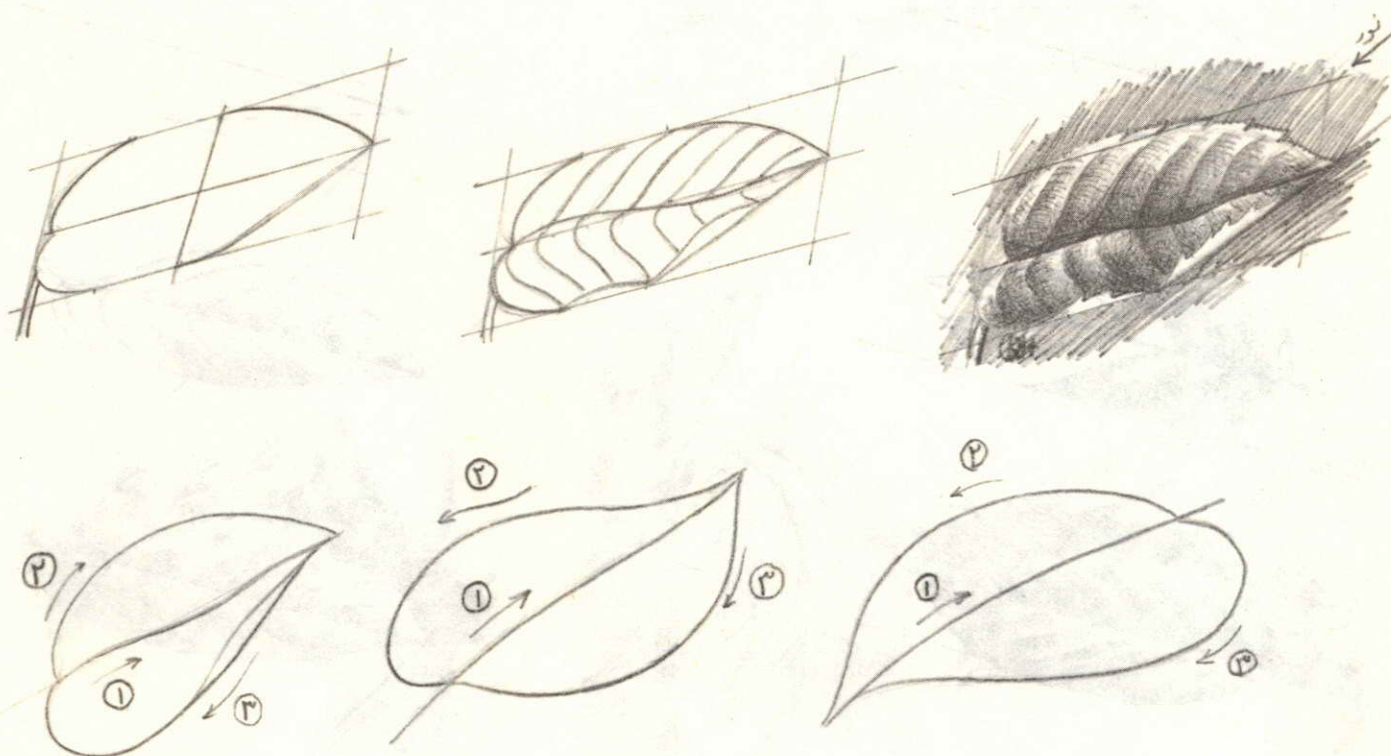
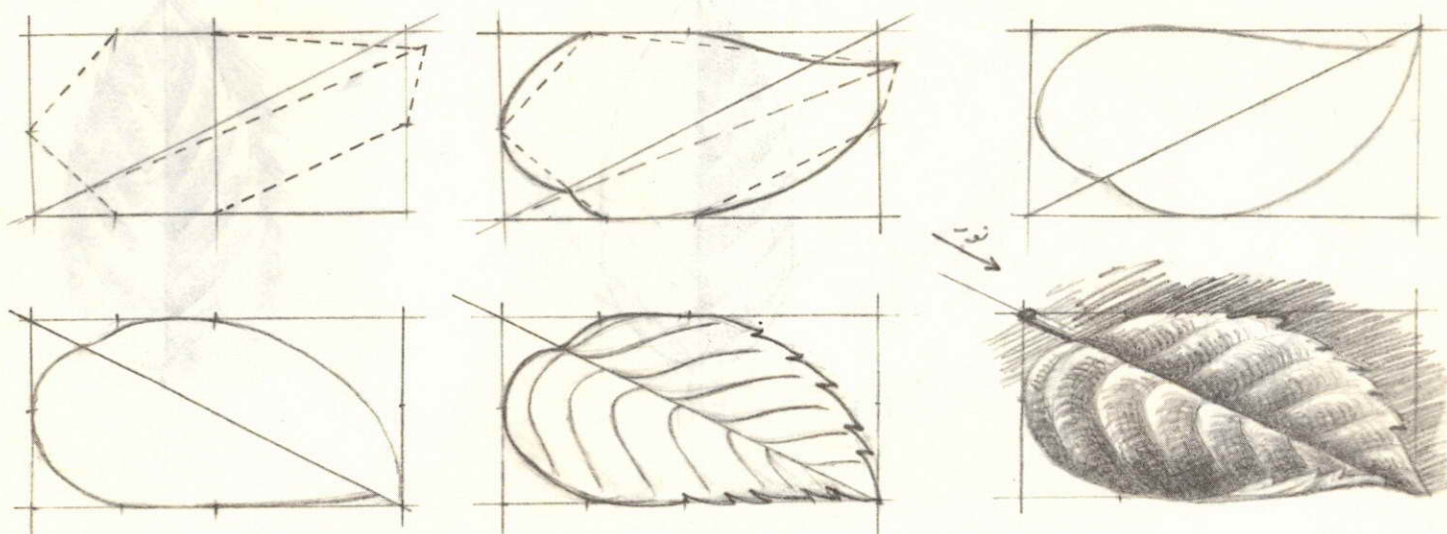
برگها روی صفحه زمینه از زوایای گوشه و از بالا ترسیم و خطوط کلی آن را مشخص کنید - رگبرگها عموماً با خطوط موازی مشخص میشوند.

یادآوری: این اندازه‌ها نمیتوانند تا حد زیادی دقیق باشند در حقیقت هر برگی از یک گیاه به یک شکل است و بعضی انواع برگها پهن تر و در بعضی درازتر میباشند، به طرز هاشورهای سایه و جهت نور توجه کنید.

حالات دیگری از برگها را تمرین میکنیم. این حالات ممکن

است زیرا روی برگ را نشان دهد.

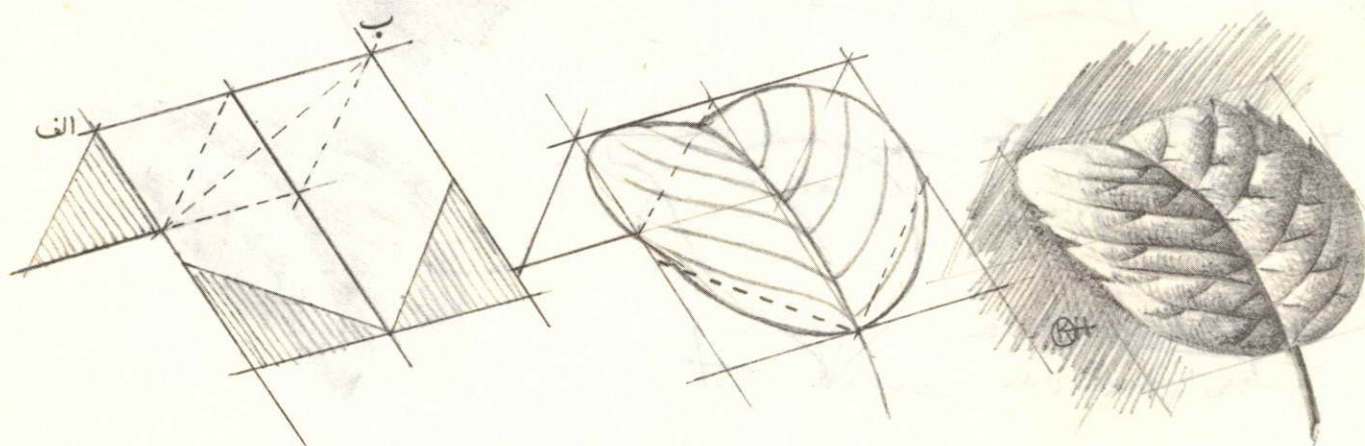
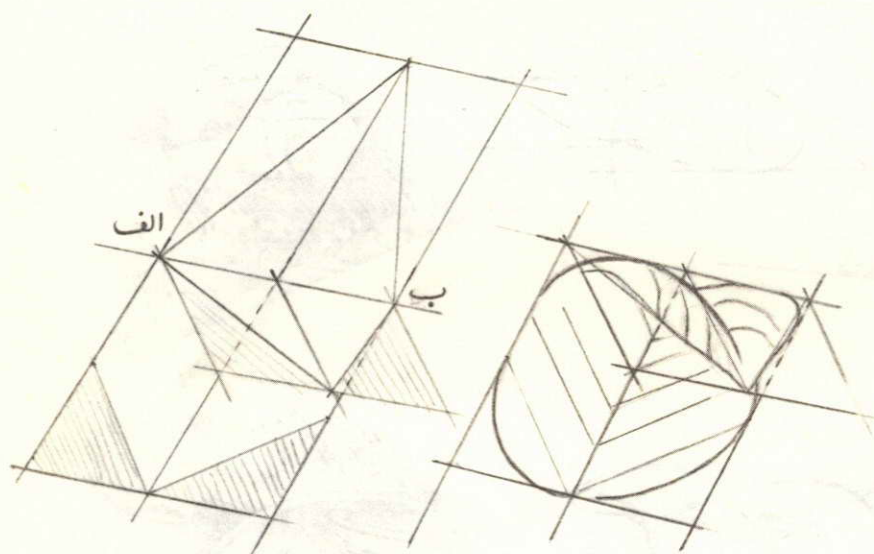
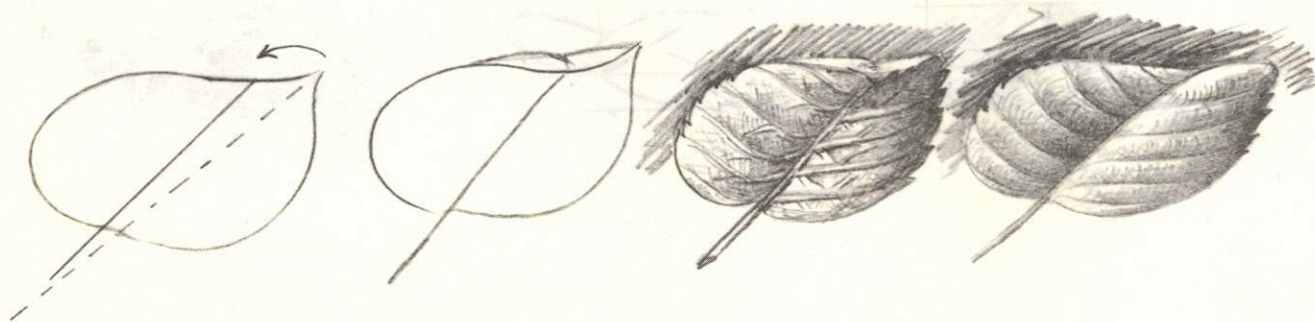

یادآوری: توجه کنید که چگونه نقاط و خطوط مشخص شده

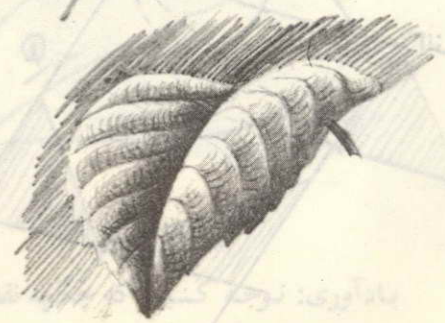
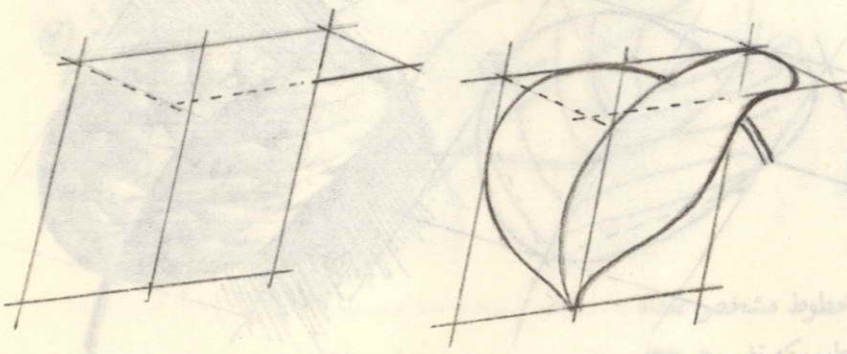
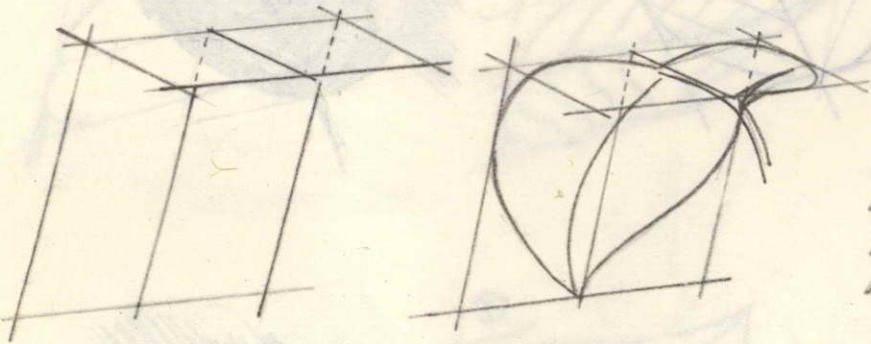
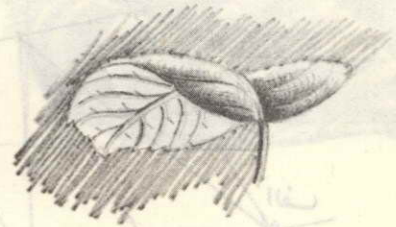
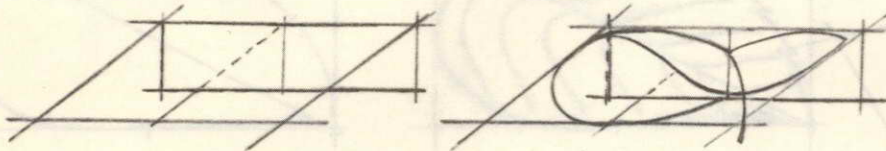
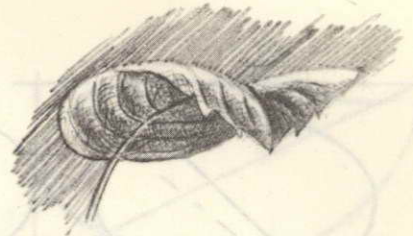
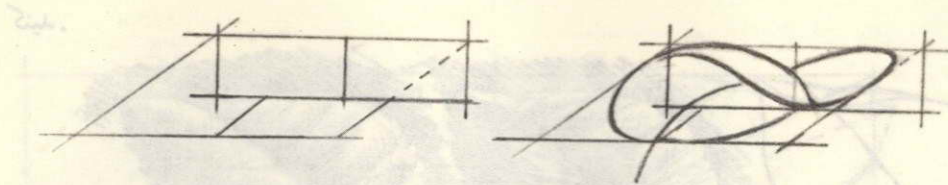
روی صفحه زمینه خطوط اصلی را بما ارائه میدهند بطوریکه تغییر هر خط

حالت دیگری را نمایش میدهد.

ملاحظه کنید در این حالت خط وسط برگ که کمی بطرف راست منحرف شده انحنای برگ را (از پشت و رو) نشان داده است! حالا میتوانید حالت خمیدگی برگ ها را با شکستن صفحه برگ و مشخص کردن نقاط و خطوط مرئی و نامرئی (شیوه پرسپکتیو) تمرین کنید.

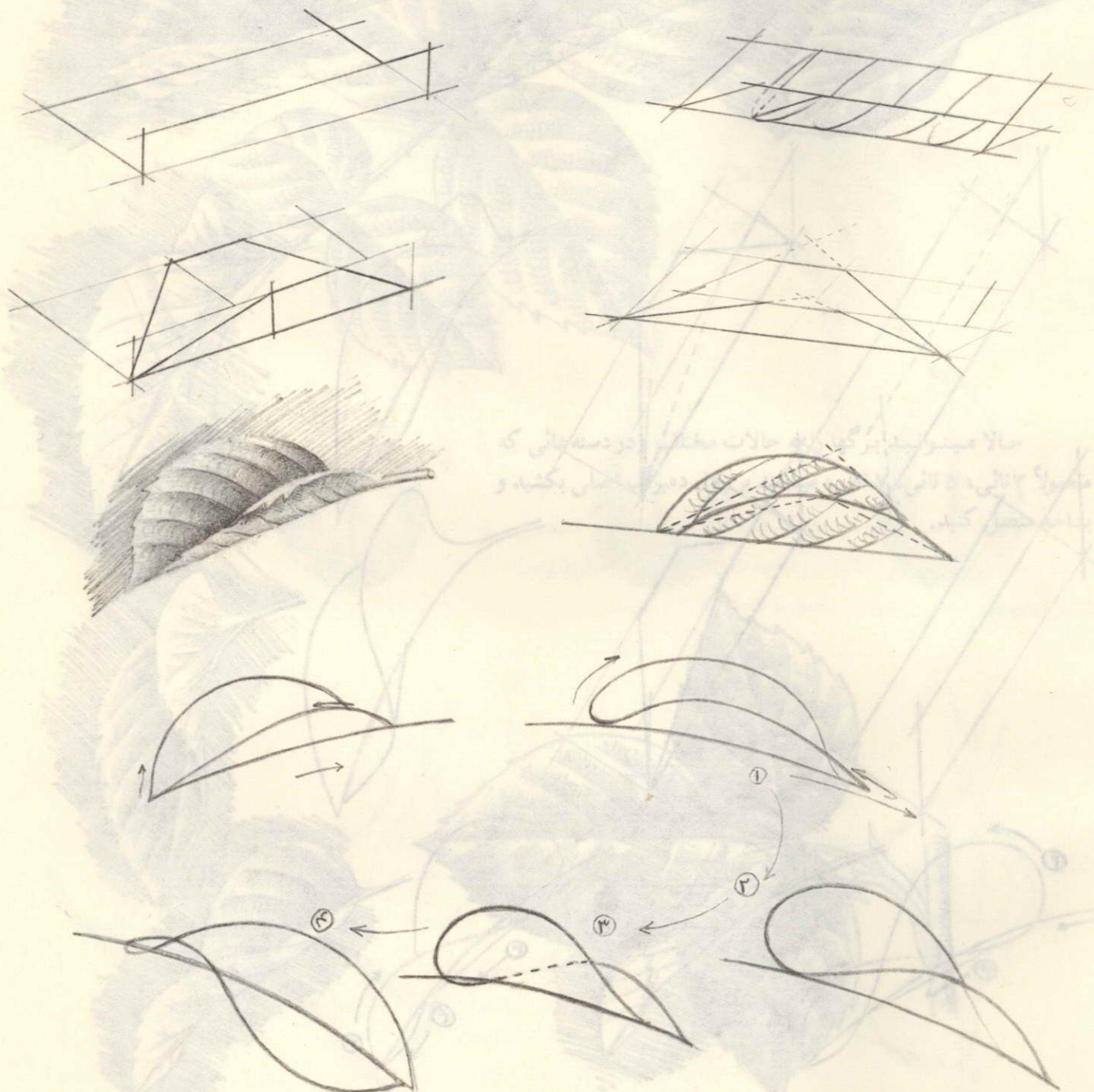

یادآوری: موقع سایه زدن توجه کنید که اولاً رگبرگها در پشت برگ برجسته اند ثانیاً رنگ پشت برگ روشن تر از روی آن است.

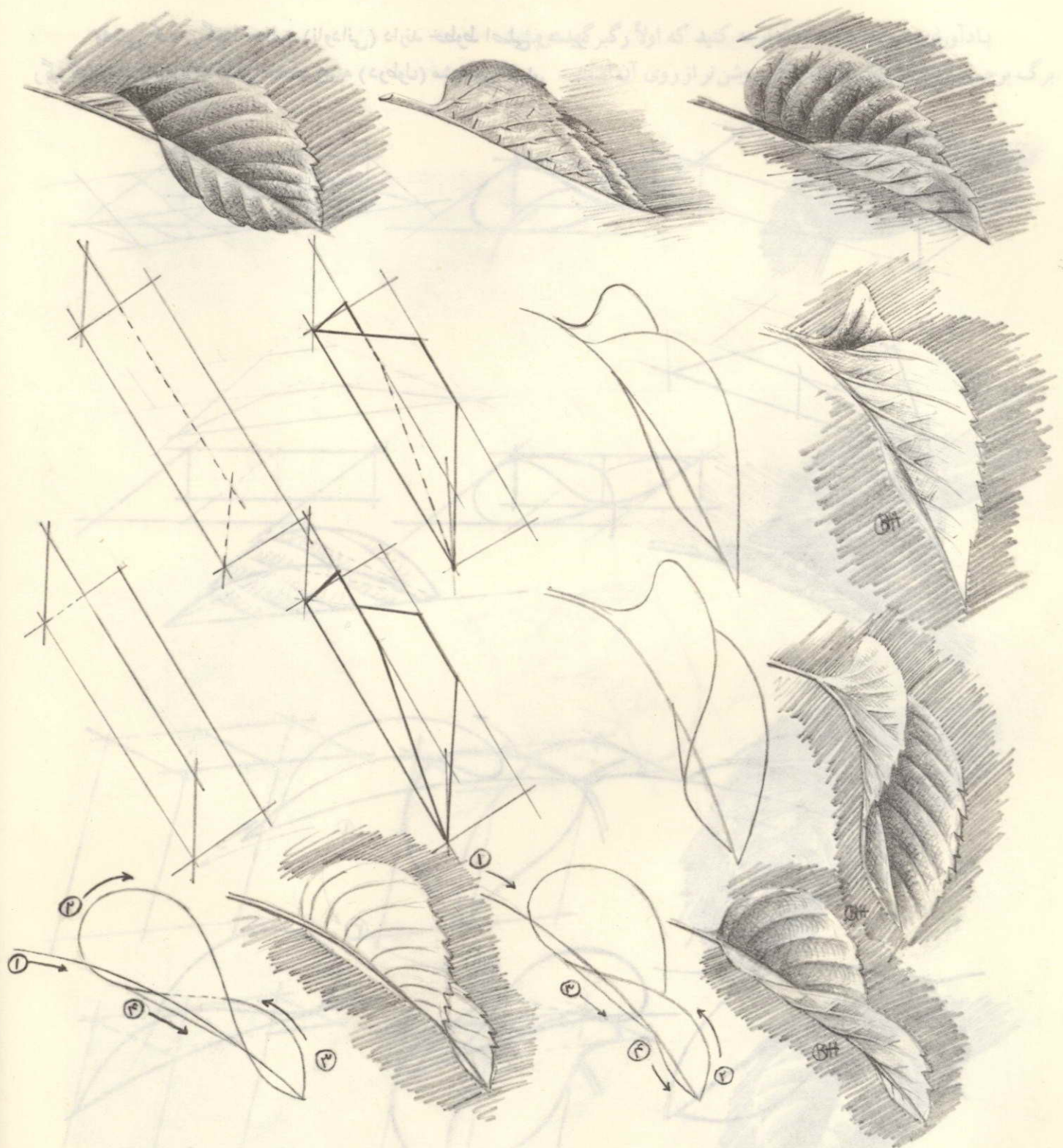

یادآوری: توجه کنید که خطوط اصلی را بنا ارائه میدهند بطوریکه تغییر در خطوط ثانویه میتواند باعث تغییر در شکل و سایه شود.

وقتی که برگها حالت (ناودانی) دارند خطوط اصلی و مسیر رگبرگها را میتوانید با شکستن صفحه زمینه (درطول) مشخص کنید.

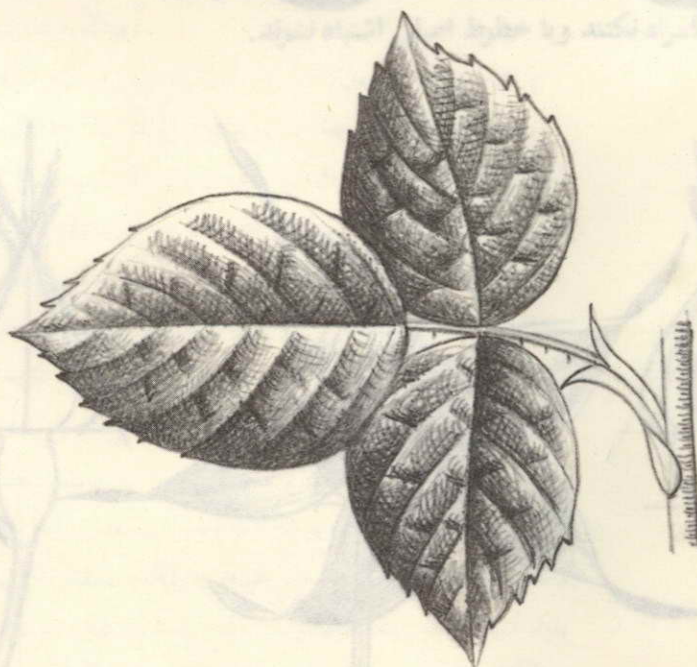
یادآوری: بگردش قلم که با قلبش نشان داده شده توجه کنید و حالات متناوبی از یک برگ را به ترتیبی که شماره گذاری شده تمرین نمایید.

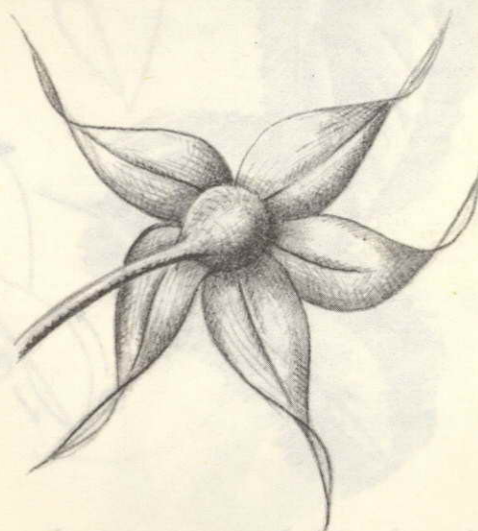
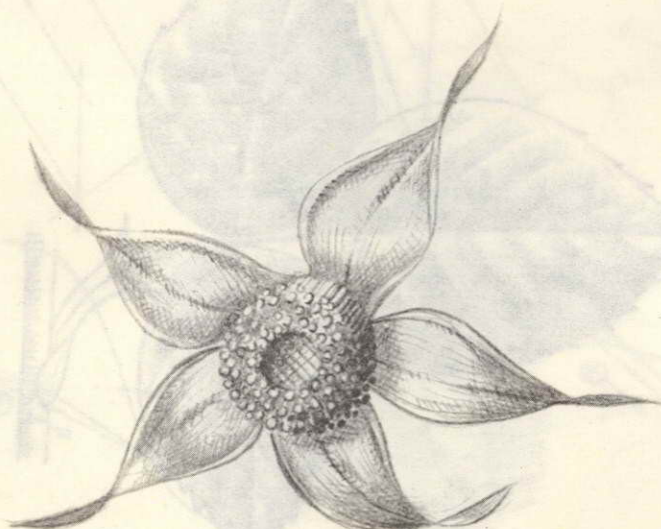
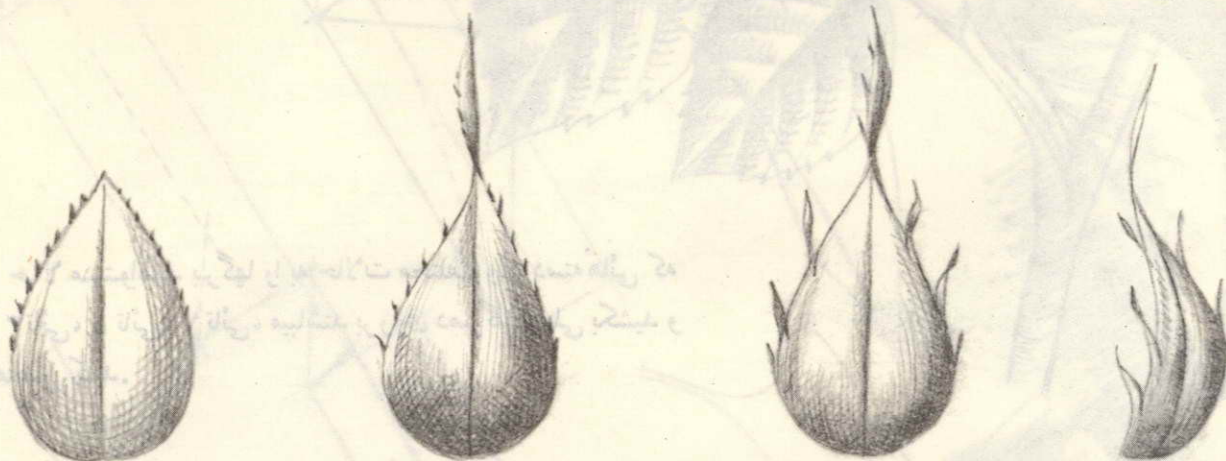
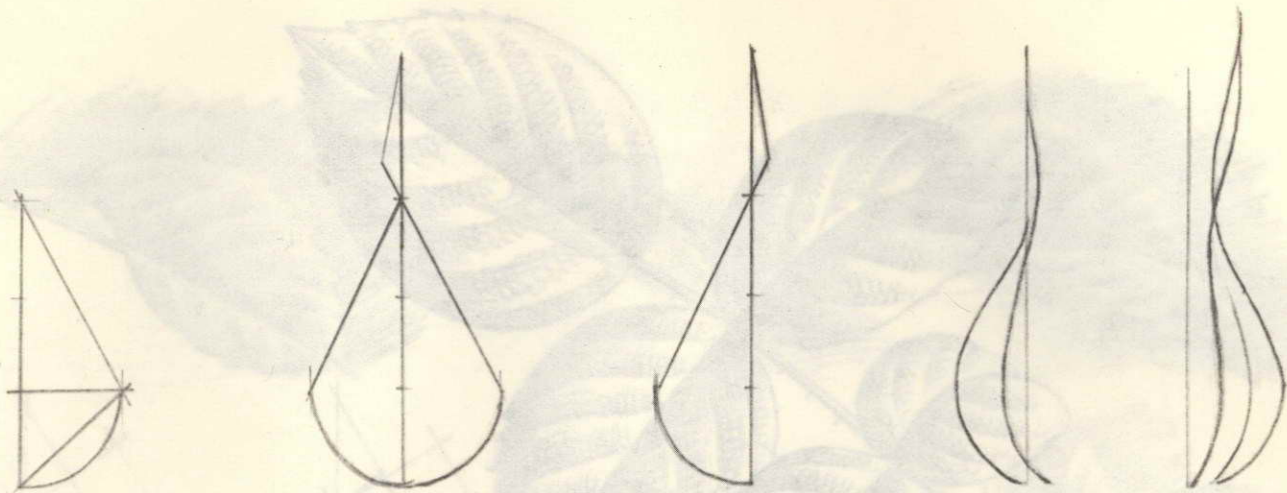
طرح‌هایی را که کشیده‌اید نورپردازی کرده و پشت و روی آنرا
با رعایت مواردیکه قبلاً یادآوری شده نمایش دهید.

حالا میتوانید برگها را به حالات مختلف و در دسته‌هایی که معمولاً ۳ تایی، ۵ تایی، ۷ تایی، میباشند بر روی دمبرگ اصلی بکشید و بشاخه متصل کنید.

یادآوری: برگها معمولاً دو بدو و مقابل هم با دمبرگ کوتاهی تقریباً چسبیده به دمبرگ اصلی قرار دارند، برگهای ردیف اول کوچکتر و تک برگ انتهائی بزرگتر از سمه می باشد.

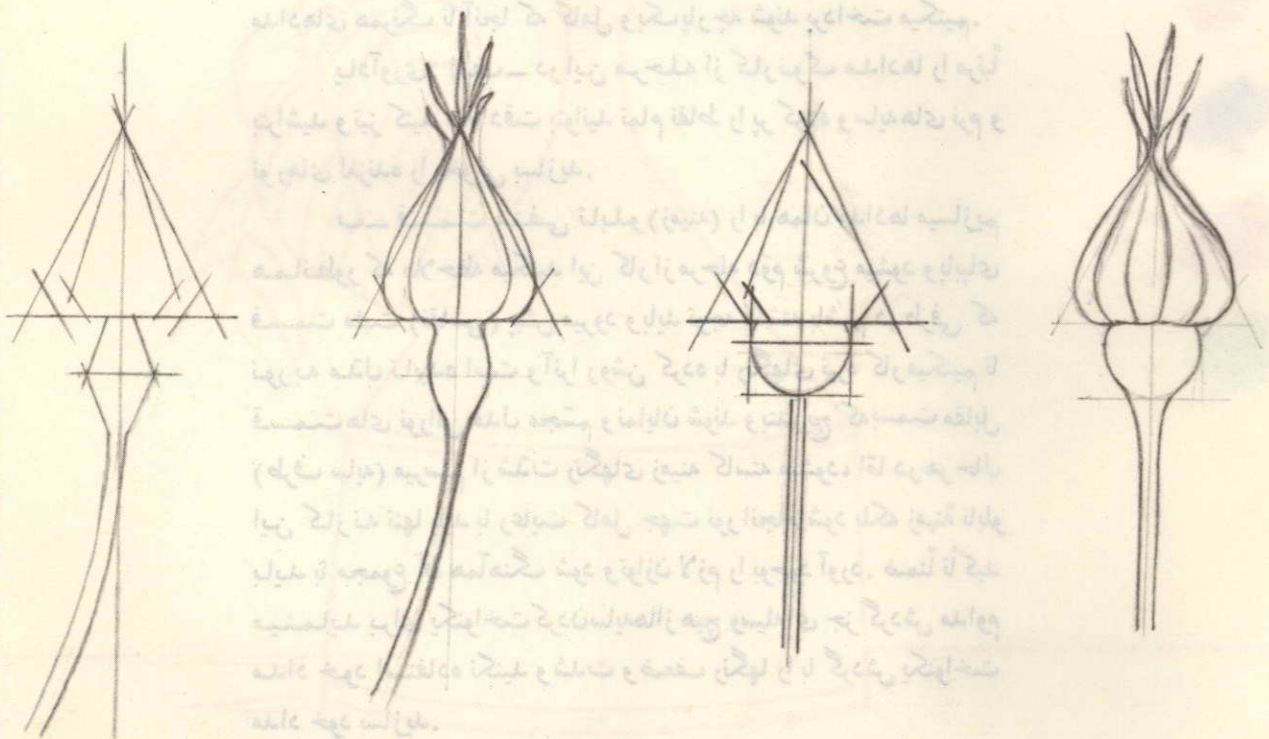
کاسبرگها

ابتداء نمای روبرو و جانبی کاسبرگها را جدا از هم طراحی کنید و بعداً فرمهای کامل آنها (که معمولاً پنج تائی و به ندرت چهار تائی میباشند) بکشید و سلیقه پردازی کنید.

کاسبرگها که این چنین غنچه را تنگ در خود فشرده اند نه تنها جلوه گر آنها میباشند بلکه پس از ریختن گلبرگها هم با فرمهای متنوع و زیبایی که بخود میگیرند زیبایی خاصی دارند و هم چنین در میان یکدسته گل، طراوت نقش کفائی و طنزآمیزی دارند.

خطوط کاسبرگها را در حالیکه غنچه را در بر گرفته اند مشخص کنید (پنج تائی یا چهارتائی) و توجه داشته باشید که خطوط وسط کاسبرگها شما را گمراه نکنند و با خطوط اصلی اشتباه نشوند.

... حال که طراحی گل‌های زر را بطور کامل و دقیق یاد گرفته‌ایم می‌توانیم بجای مداد سیاه چند مداد رنگی برداریم و گل‌ها را آنطور که در طبیعت می‌بینیم طراحی و نقاشی کنیم.

تابلویی که در صفحه ۱۷ می‌بینید در چهار مرحله و با مدادهای زرد یا زرد مایل بقهوه‌ای طراحی و با مدادهای قرمز آتشی و سبز که رنگ آنها در حاشیه مرحله اول نشان داده شده تکمیل گردیده است.

مرحله اول: طراحی را با یک مداد کم رنگ (زرد یا زرد مایل بقهوه‌ای) شروع می‌کنیم و با استفاده از کلیدهایی که آموخته‌ایم طرح خود را با همان رنگ تکمیل مینماییم.

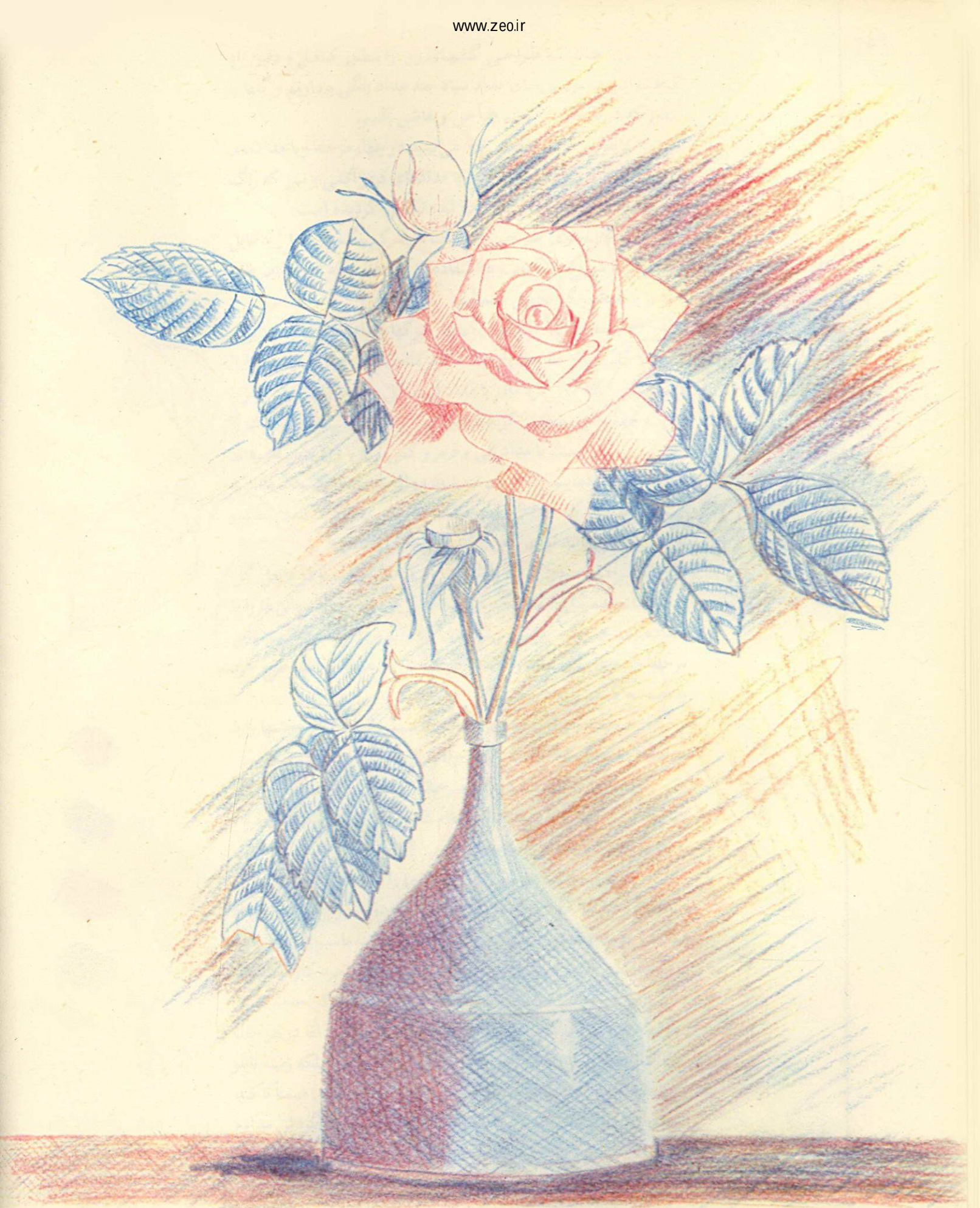
مرحله دوم: خطوط برگ‌ها و برگ‌رگ‌ها و ساقه‌ها را با مداد آبی و خطوط گلبرگ‌ها و غنچه‌ها را با مداد قرمز مشخص می‌کنیم. سایه برگ‌ها را به ترتیبی که یاد گرفته‌ایم با مداد آبی، گل و غنچه را با مداد قرمز با رعایت جهت نور مشخص کرده تا بعداً سایه‌پردازی کنیم. سایه گلدان را که آبی رنگ است با مداد آبی و قرمز و کمی زرد یا زرد مایل بقهوه‌ای مشخص کرده‌ایم. یادآوری می‌شود در این مرحله از کشیدن مداد به قسمت‌هایی که کاملاً روشن میمانند خودداری شود تا کاملاً سفید و نورانی بمانند (مانند نوری که در گلدان منعکس است).

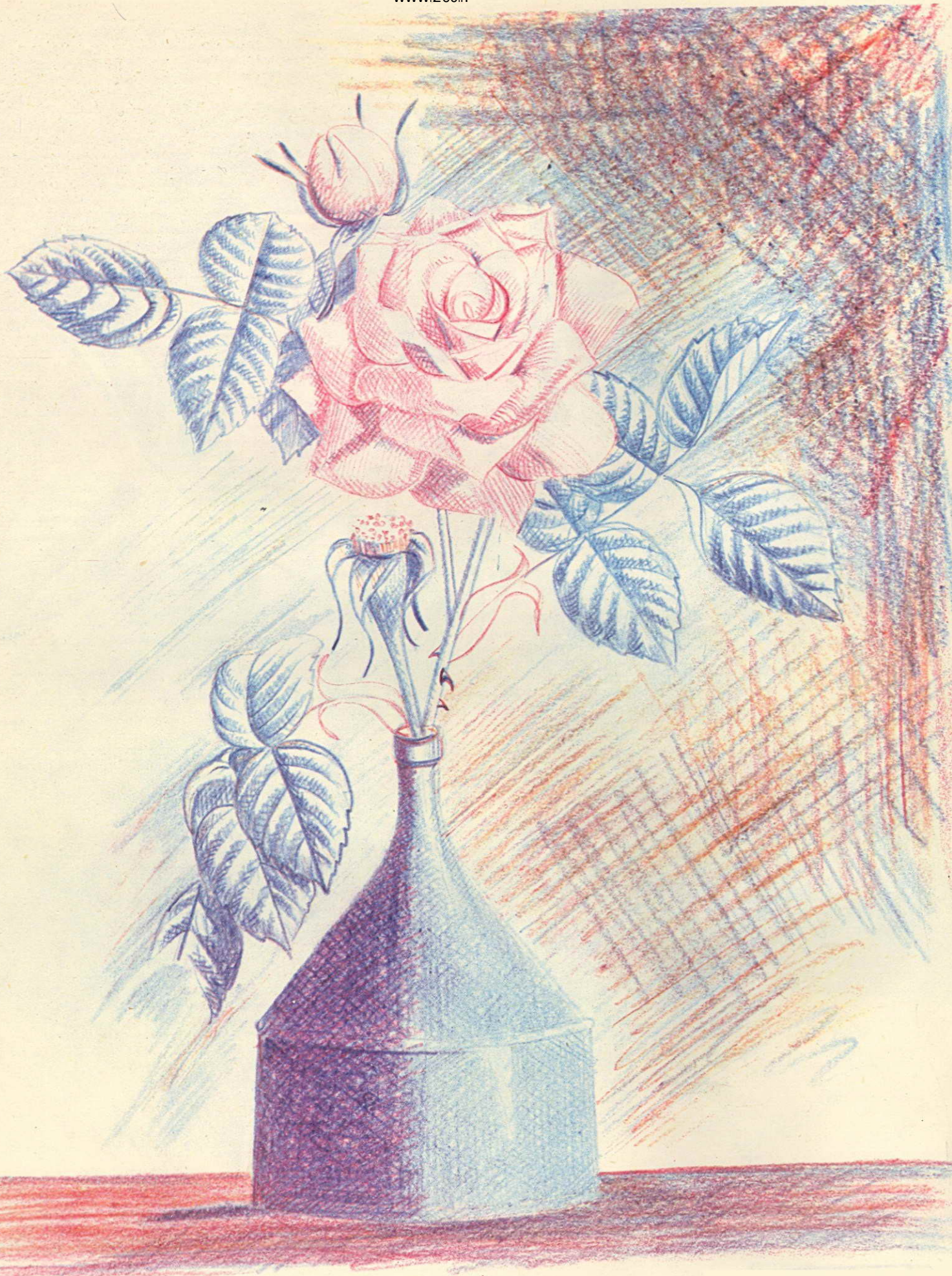
مرحله سوم: سایه روشن‌ها را کاملتر می‌کنیم و در داخل گل سایه‌های عمیق را با رنگ آبی مشخص می‌کنیم و سایه روشن‌ها را با مدادهای هم‌رنگ به ترتیبی که یاد گرفته‌ایم پرداخت مینماییم در این مرحله خارهای روی ساقه را اضافه کرده و هر جا هم لازم باشد طرح خود را تصحیح یا کم و زیاد می‌کنیم.

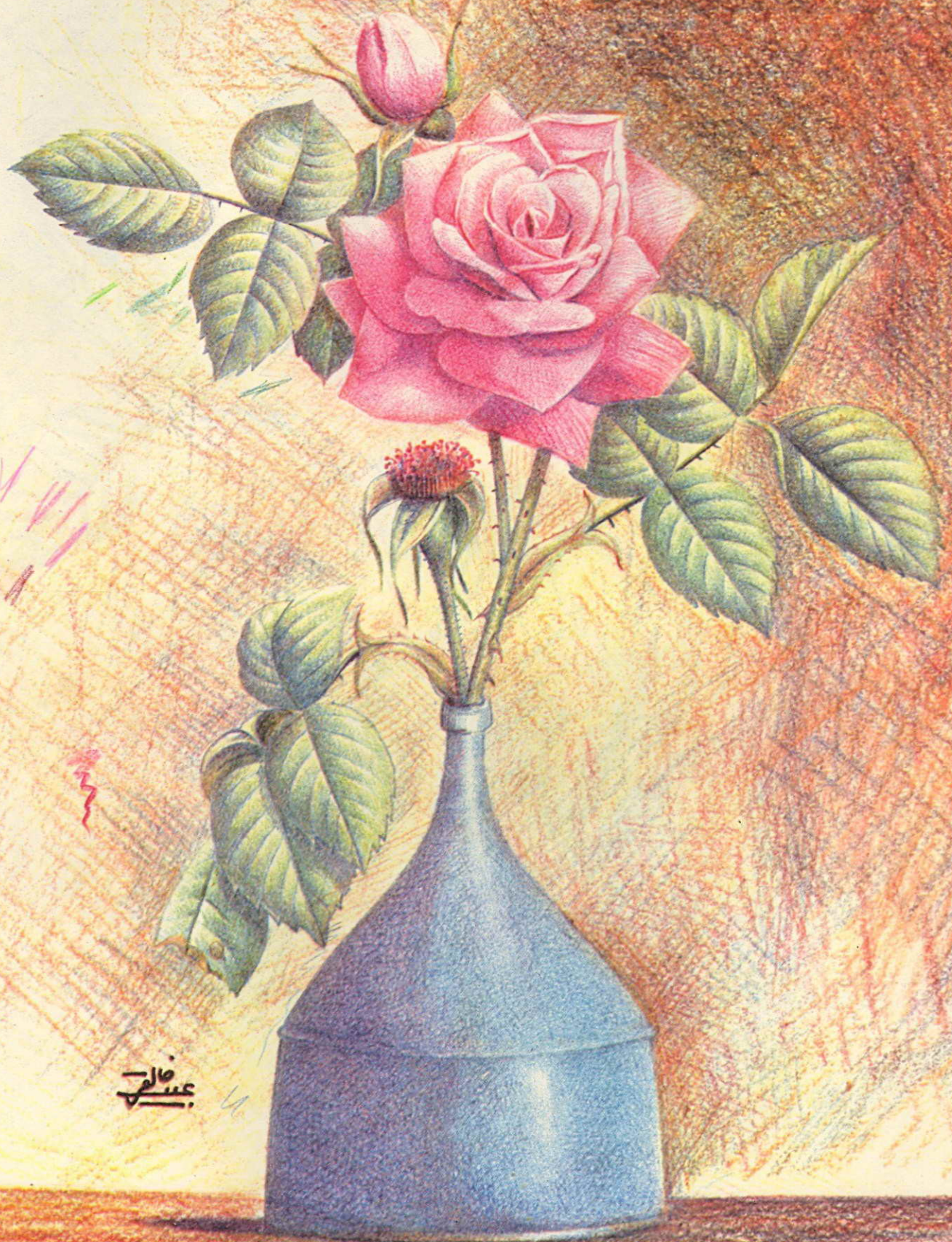
مرحله چهارم: به ریزه کاری‌ها می‌پردازیم و سایه روشن‌ها را با مدادهای هم‌رنگ تا آنجا که کامل و یک پارچه شوند پرداخت می‌کنیم. یادآوری: الف- در این مرحله از کارنوک مدادها را مرتباً بتراشید و تیز کنید تا با دقت بتوانید تمام نقاط را پر کرده و سایه‌های نرم و نورهای لغزنده را بخوبی بسازید.

ب- قسمت منفی تابلو (زمینه) را با همان مدادها می‌سازیم همانطور که ملاحظه می‌کنید این کار از مرحله دوم شروع میشود و پابپای قسمت مثبت (نقاشی) پیش میرود و باید توجه داشته باشیم در طرفی که نور به مدل تابیده است و آنرا روشن کرده با رنگهای تیره کار می‌کنیم تا قسمت‌های نورانی مدل مجسم و نمایان شوند و بتدریج که بسمت مقابل (طرف سایه) میرسیم از شدت رنگهای زمینه کاسته میشود، اما در هر حال این کار نه تنها باید با رعایت کامل جهت نور انجام شود بلکه زمینه تابلو باید با مجموع آن هماهنگ شود و توازن لازم را بوجود آورد. ضمناً تأکید مینمایم برای یکنواخت کردن سایه‌ها از هیچ وسیله‌ای جز گردش مداوم مداد خود استفاده نکنید و شدت و ضعف رنگ‌ها را با گردش یکنواخت مداد خود بسازید.

در خاتمه چنانچه به تکنیک کار با آبرنگ آشنا باشید میتوانید این گل‌های زیبا را با جلوه‌ای دیگر نقاشی کنید- موفق باشید.

عبدالغفار

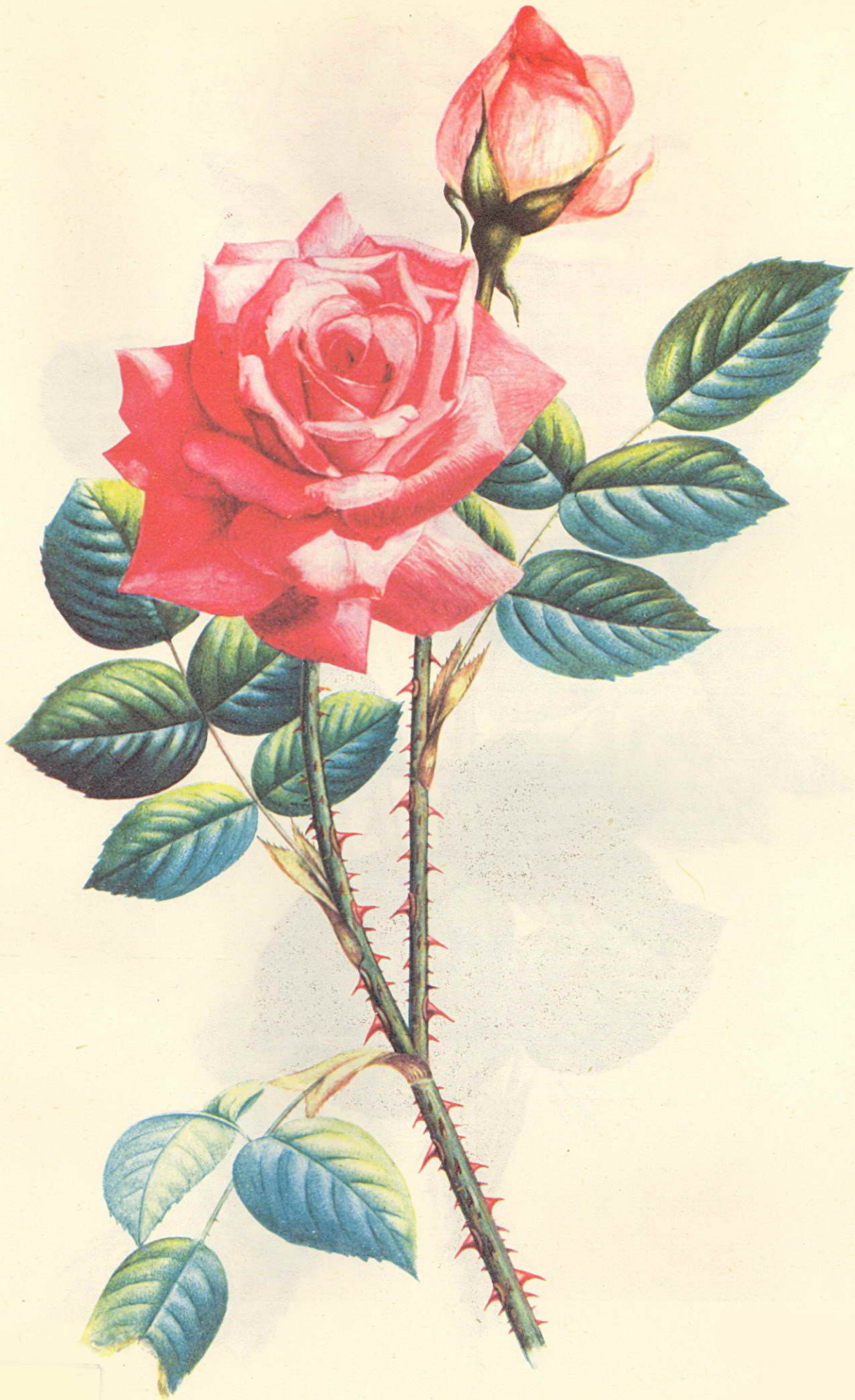

KHALEghi

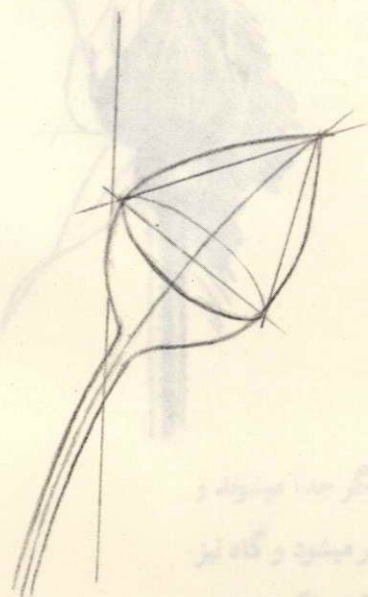
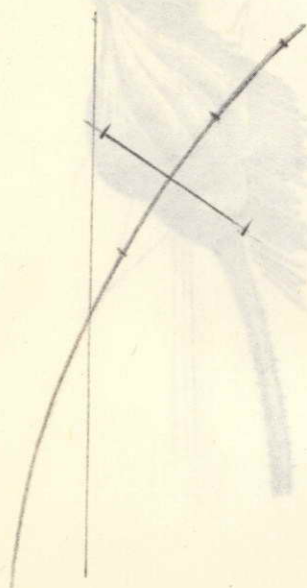
ANZOLU

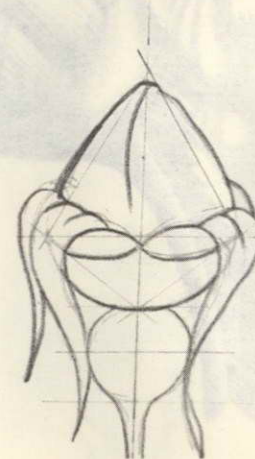
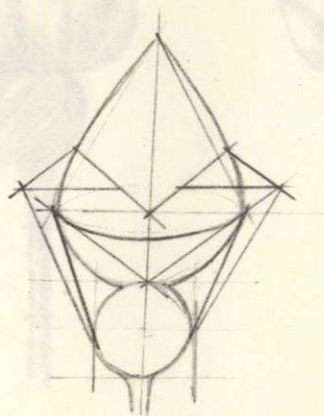
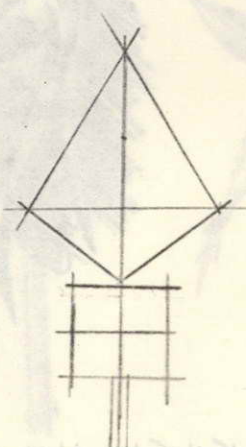
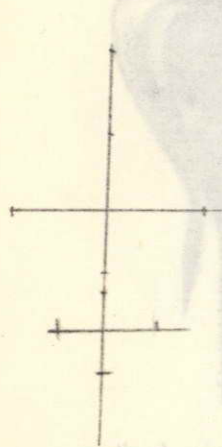

یادآوری: الف - برای نمایش پیچیدگی انتهای کاسبرگها به گردش قلم که با فلش نشان داده شده توجه کنید ب: تخمدانها اشکال مختلف دارند.

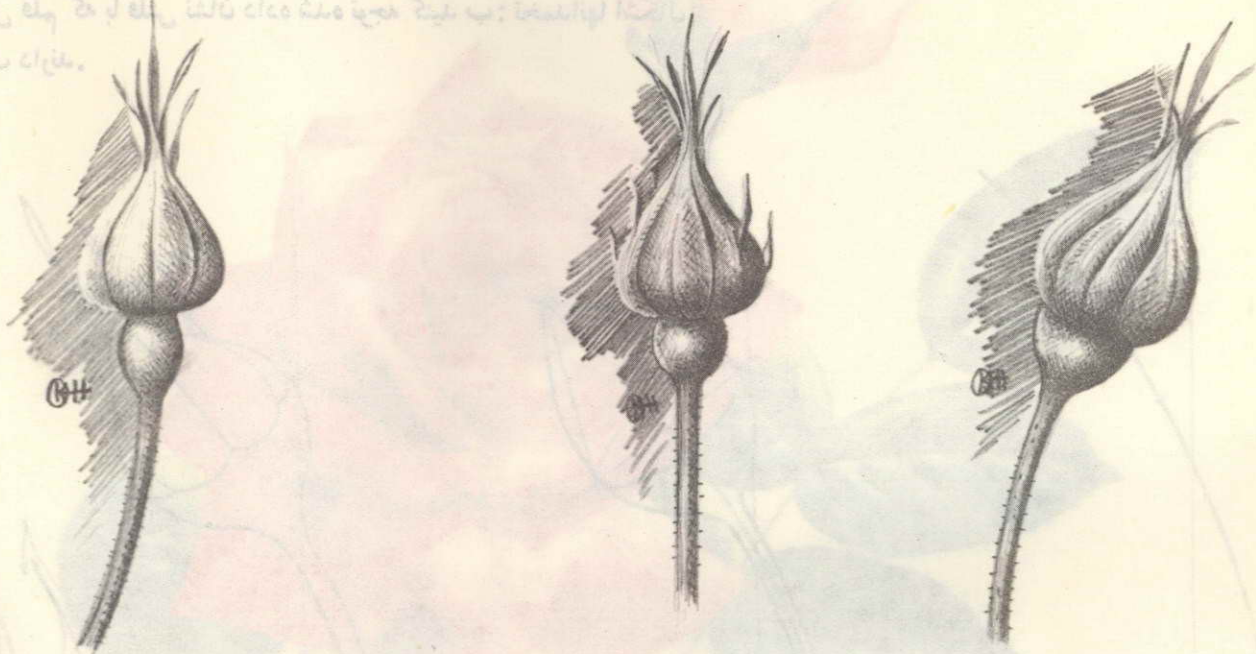

کاسبرگها را در حالات افتاده نیز بکشید.

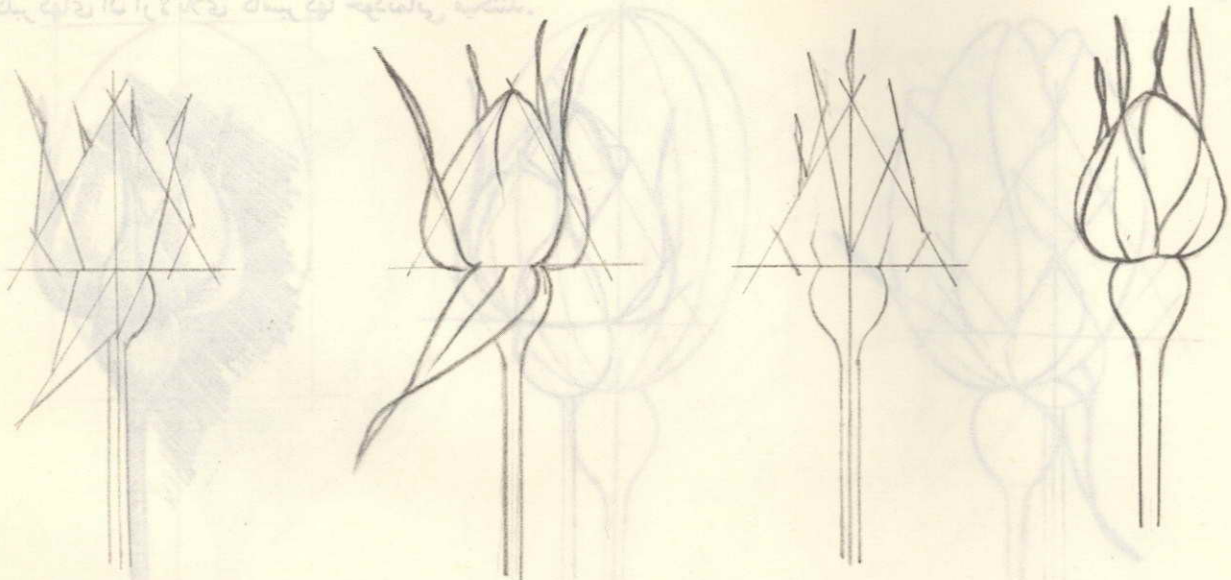
طرحهایی از یک نمونه جوان که به شرح کامل میشود بکشید.

غنچه های جوان

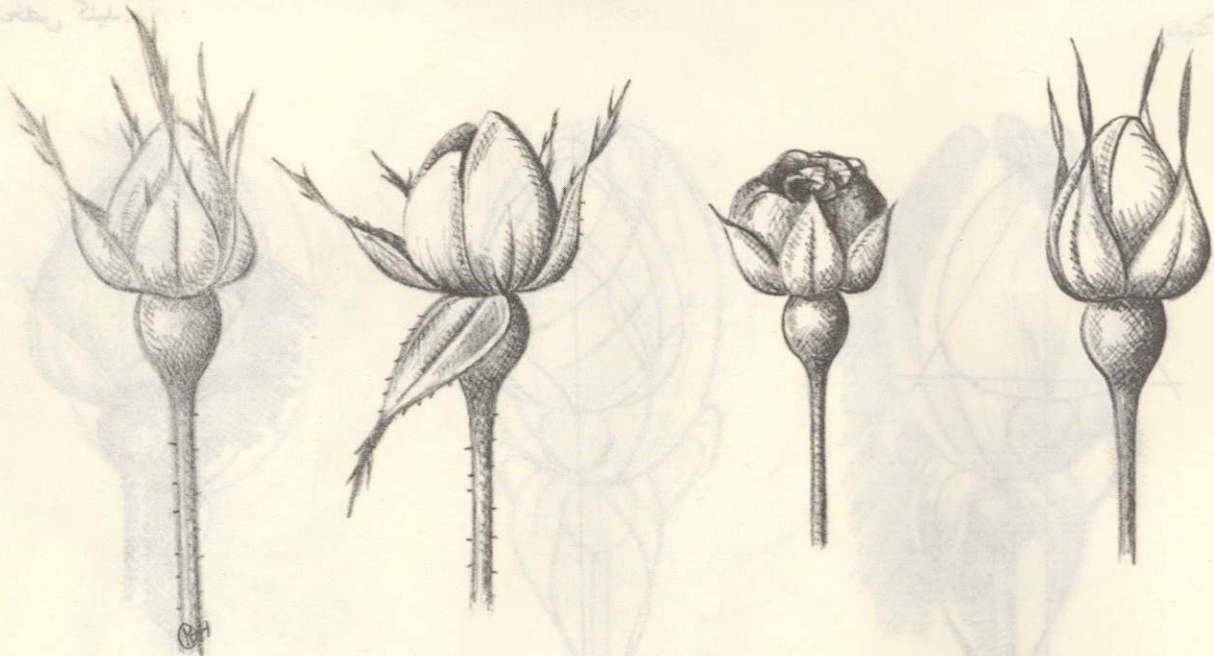

حال طرحهای مختلفی را که از کاسبرگها بر روی تخمدان کشیده اید پرداز (سایه و روشن) کنید می بینید که غنچه های جوان وزیبا جلوه گری می کنند.

غنچه های کامل:

با بزرگ شدن غنچه ها کاسبرگها نیز همدیگر جدا میشوند و بتدریج نسبت آنها به غنچه کوچکتر و فاصله آنها بیشتر میشود و گاه نیز واژگون میشوند. این حالت ها را با تغییر مسیر خط وسط کاسبرگها نمایش دهید.

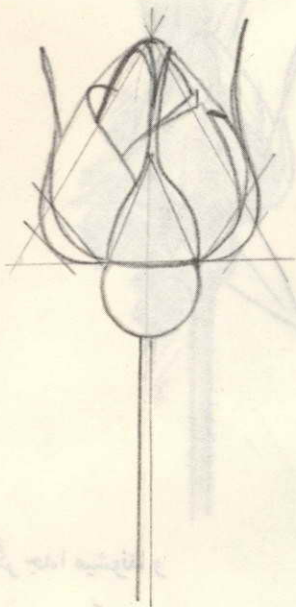
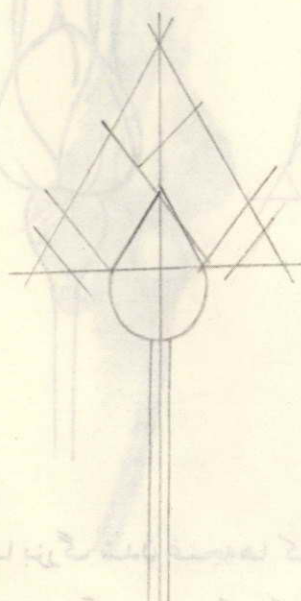

طرحهائی از یک غنچه جوان که بتدریج کامل میشود بکشید.

در ادامه رز له میزند

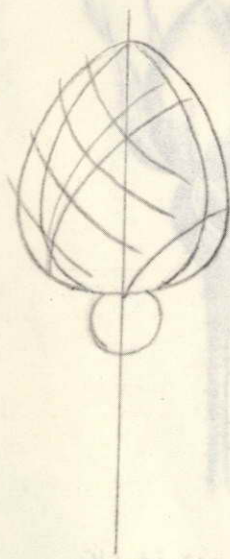
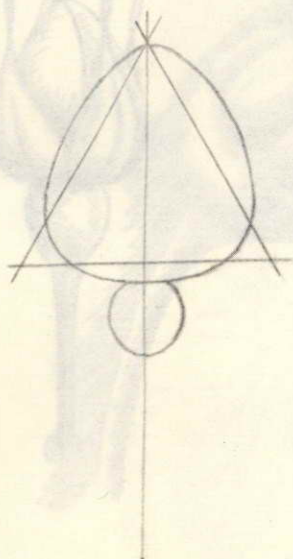
وقتی که غنچه به حد کمال رسید «تخم مرغی» شکل میشود و

خطوط گلبرگهای آن از لابلای کاسبرگها خودنمایی میکنند.

شما میتوانید با توجه به تمرینات این صفحه خطوط گلبرگهای

بسته را مشخص کنید.

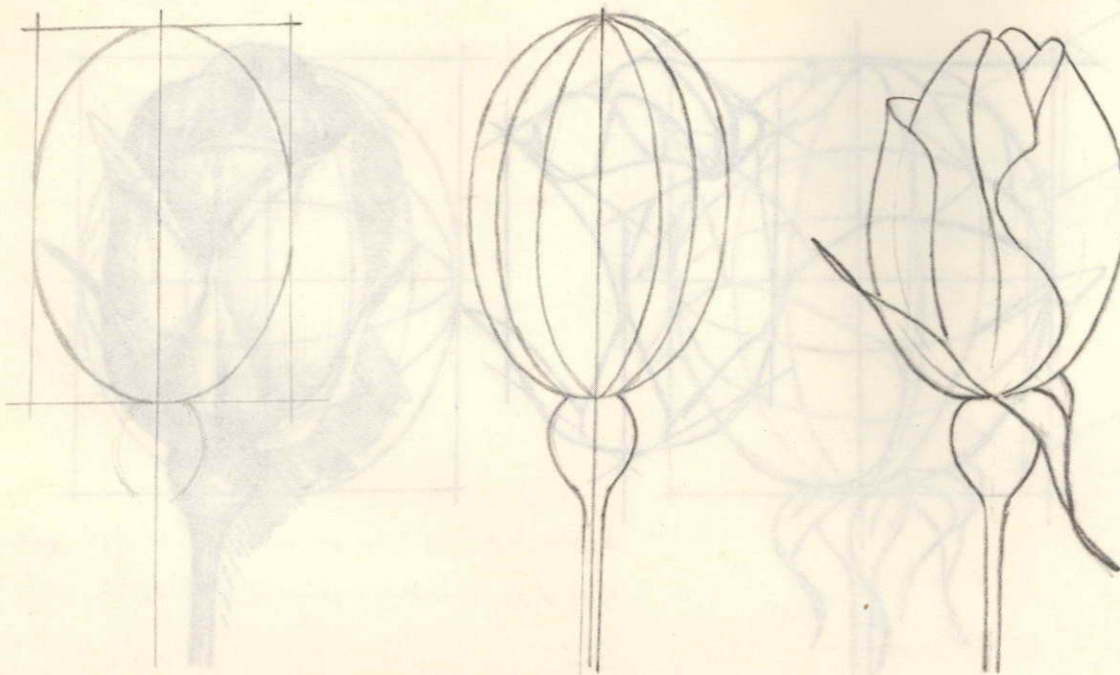
بیشتر همیشه رز له و رز پاره را با یکدیگر اشتباه میگیرند.

حال طرحهای مختلف را که از کاسبرگها بر روی نمودار کشیده‌اید بردار (سایه و روشن) کنید می‌بینید که غنچه‌های جوان و زرد جلوه‌گری می‌کنند.

غنچه های نیمه باز:

غالباً بیضی شکل هستند در این وضعیت گلبرگها نمایان و نیمه

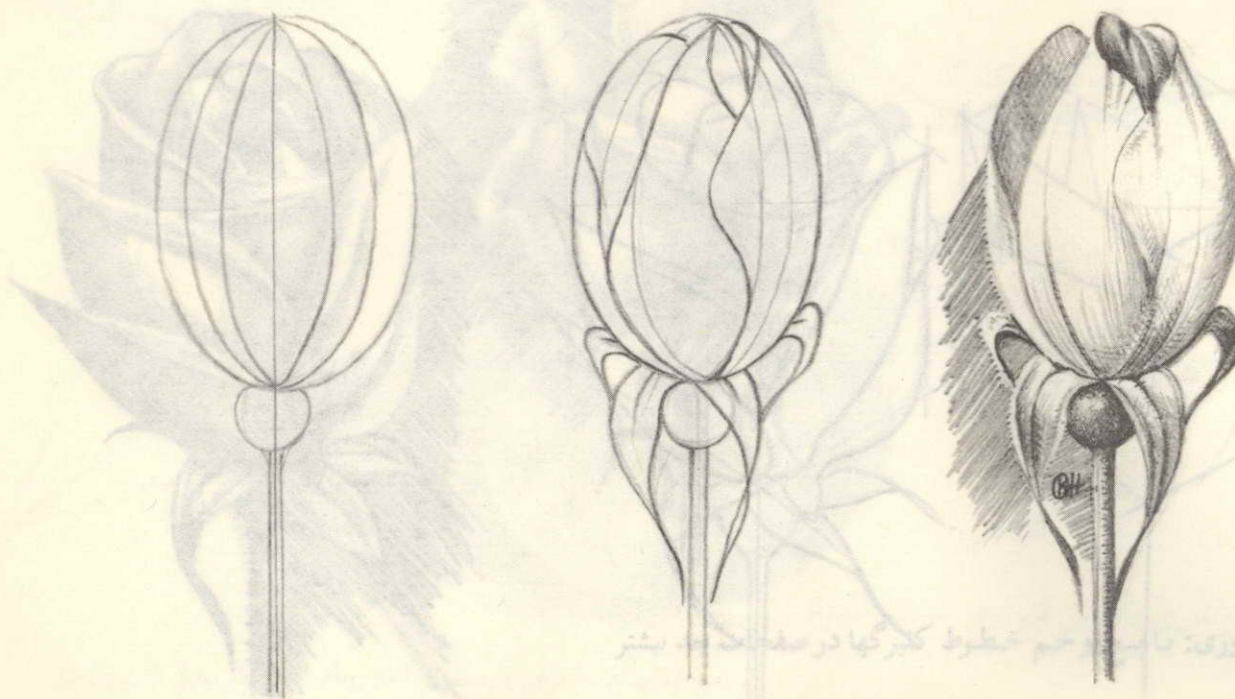
باز میشوند.

خطوط کلی گلبرگهای غنچه را با کشیدن خطوطی که از دوسر

قطر اطول بیضی شکل نصف النهار می گذرند میتوان مشخص نمود

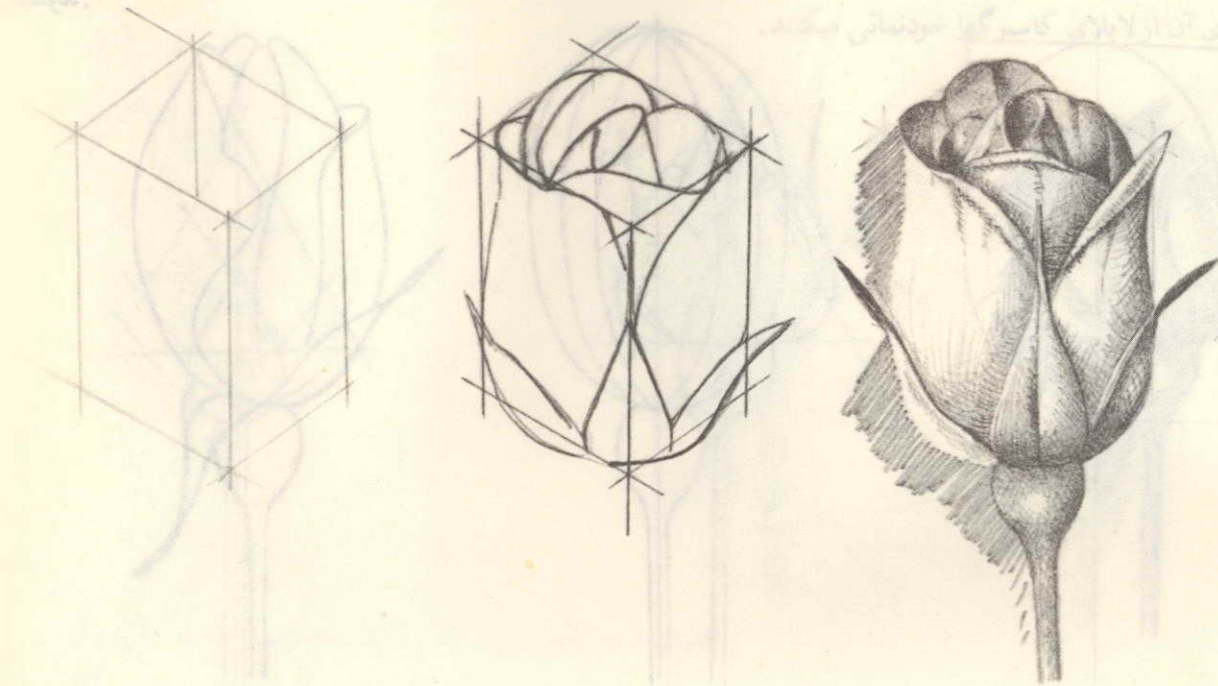
تمرین کنید.

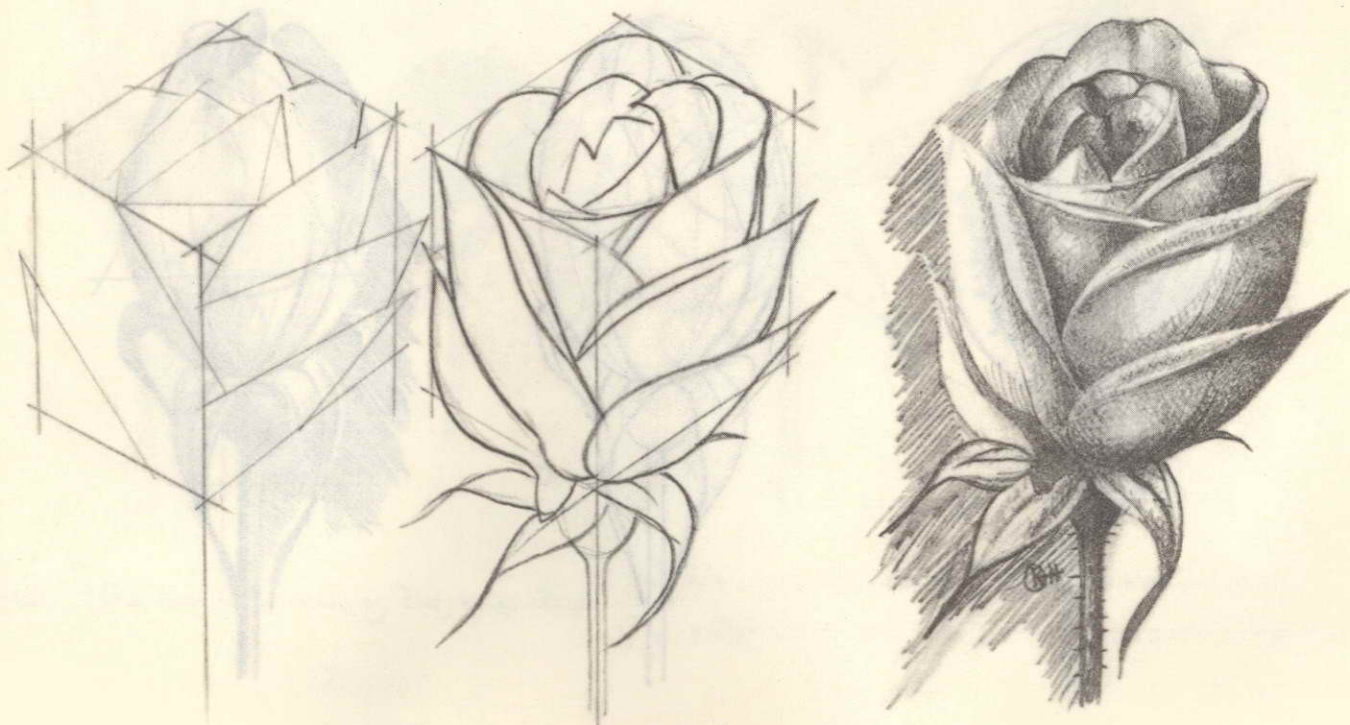
نقشه‌های پایه برای طراحی گل رز

غنچه‌های باز

خطوط کلی گلبرگ‌ها و کاسبرگ‌ها خودنمایی می‌کند.

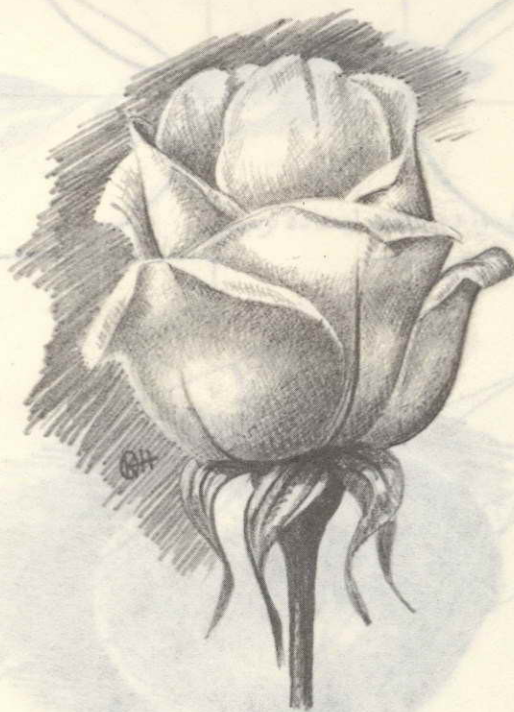
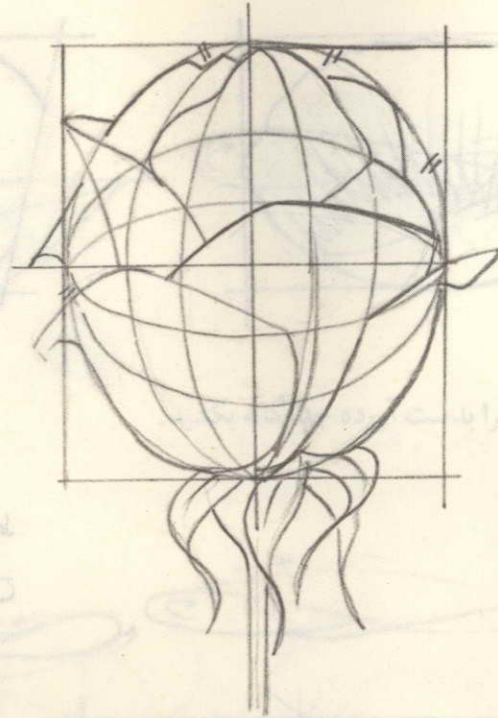
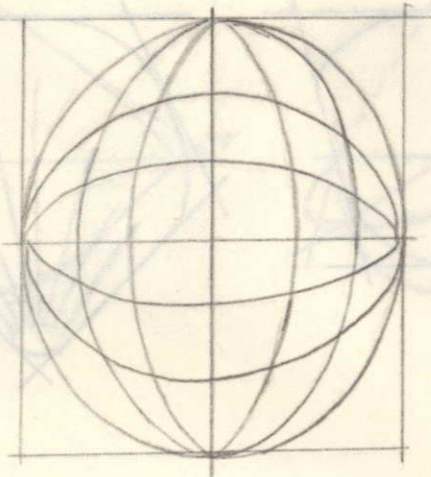

تجسم غنچه‌های باز در یک قالب مکعب مستطیل بما کمک میکند تا خطوط کلی و مرئی گلبرگ‌ها و کاسبرگ‌ها را مشخص کنیم.

گل‌های نشکفته اغلب کروی شکل هستند با ترسیم مدارها و

نصف النهارها میتوان خطوط کلی کبرگها (حتی کاسبرگها) را براحتی مشخص نمود.

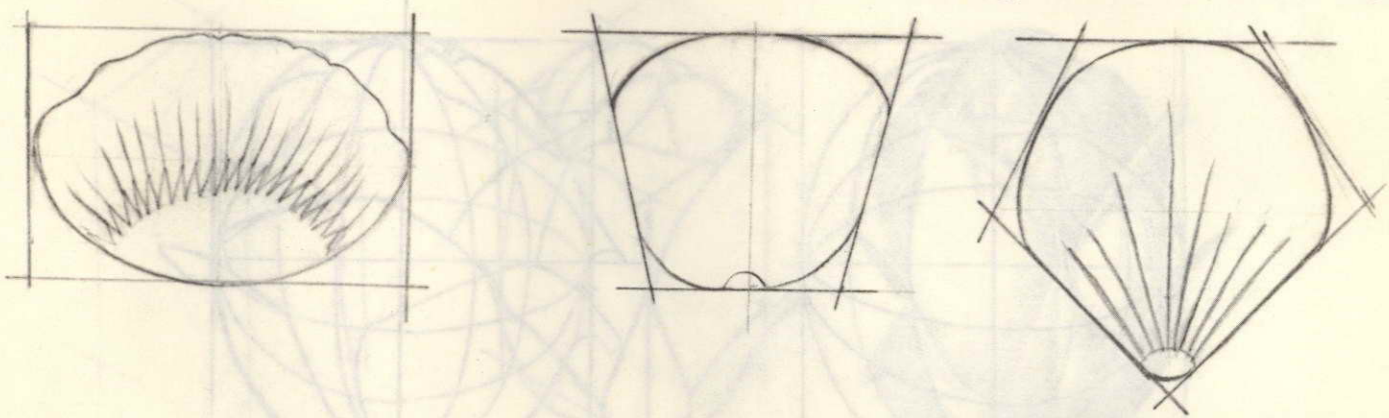

یادآوری: با پیچ و خم خطوط کبرگها در صفحات بعد بیشتر

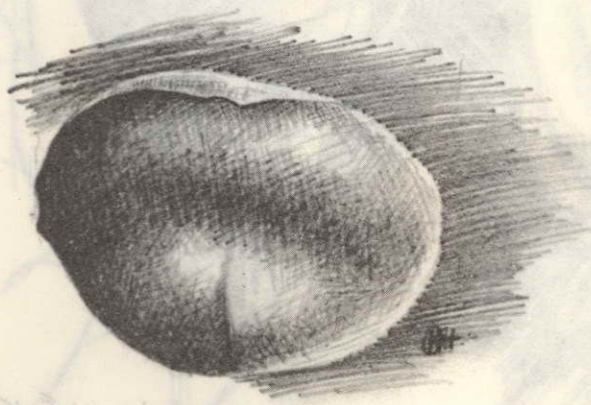
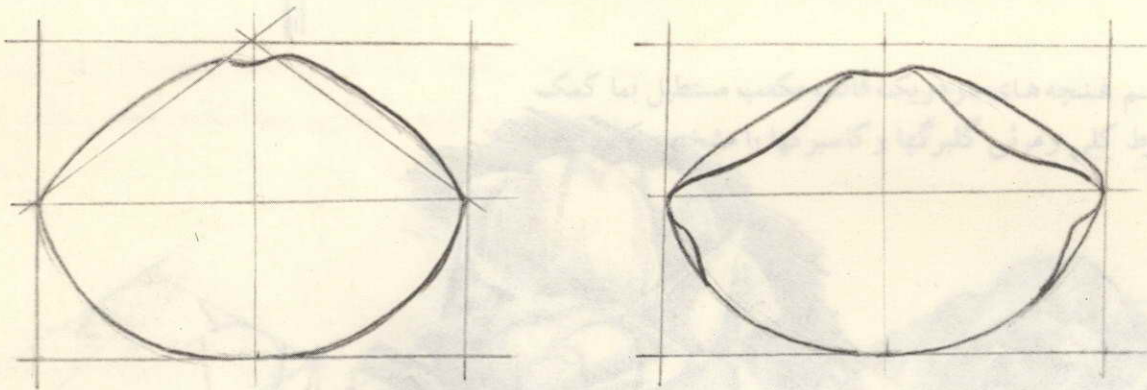
آشنا میشویم.

گلبرگ‌ها:

لازم است بدانیم که گلبرگ‌ها عموماً در قالب این چنین اشکالی می‌گنجند که از داخل مقعر و از خارج محدب میباشند.

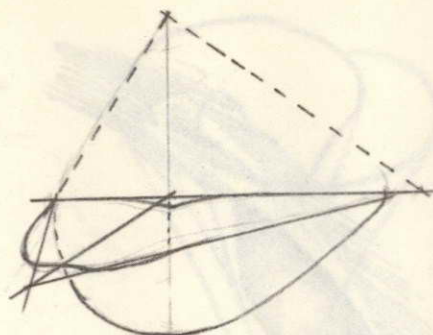
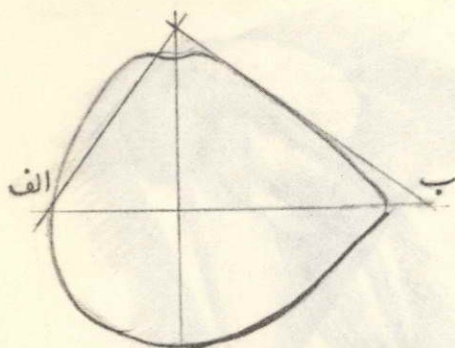

در بعضی انواع لبه آنها به پشت خم میشود و این حالت خطوط آشفته‌ای را بوجود می‌آورد که برای بیننده جاذب ولی برای طراح گیج کننده است.

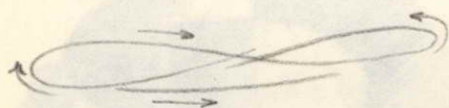

یادآوری: گلبرگ‌ها را بطور جدا از پشت و رو با لبه‌های ساده و برگشته تمرین کنید.

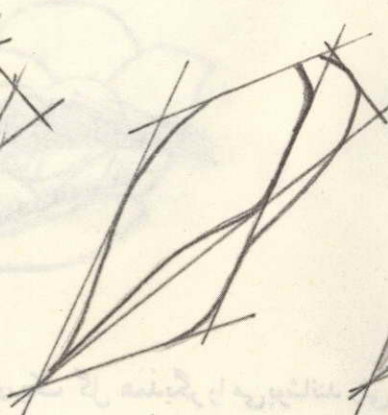
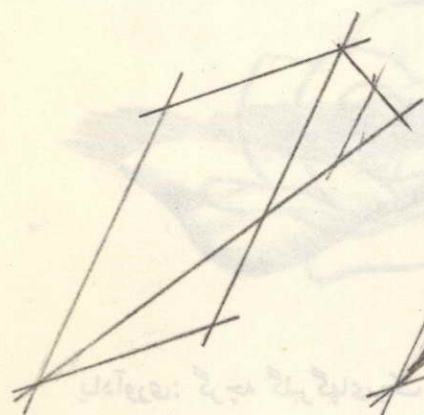
روی صفحه زمینه نمای روبروی یک گلبرگ را در حالت افتاده ترسیم کنید.

خطوط کلی آنرا بدست آورده جداگانه بکشید.

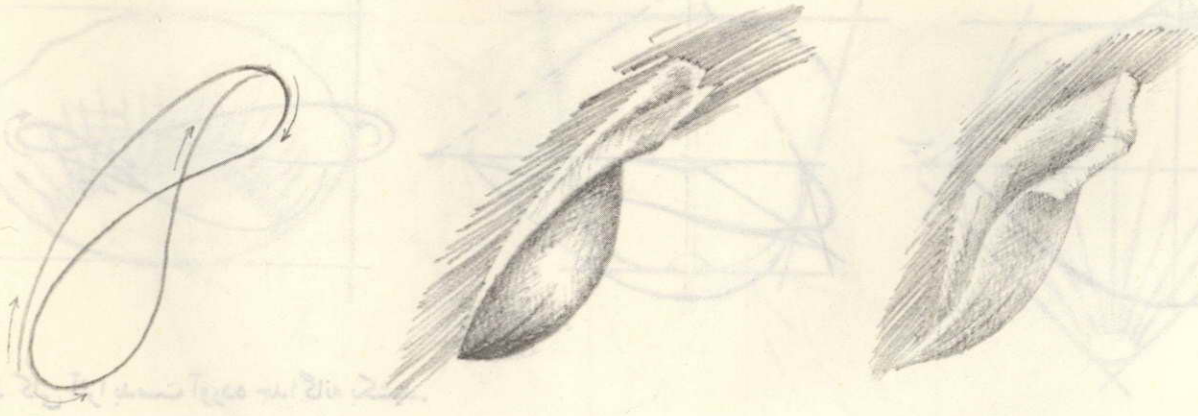

این بار نمای جانبی یک گلبرگ را در حالت ایستاده ترسیم کنید. و خطوط کلی آنرا پیدا کرده جداگانه بکشید.

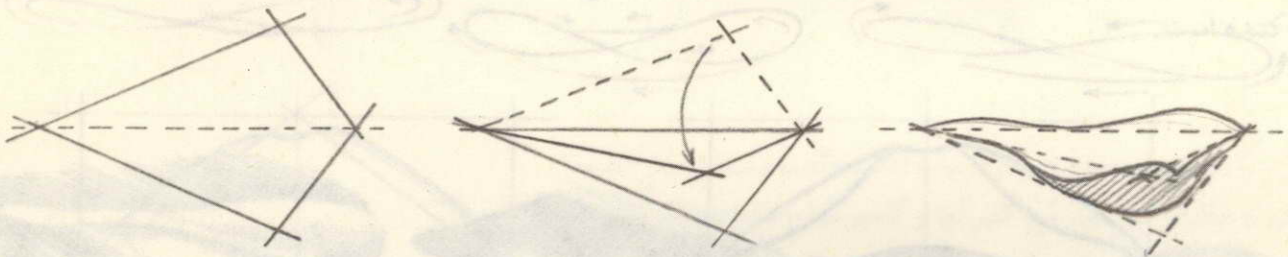

موقع تمرین بگردش قلم توجه نموده و خطوط مرئی را برای خود مشخص کنید.

پس از مشخص کردن خطوط مرئی و نامرئی سایه بزنید تا پشت و روی آن کاملاً آشکار شود.

این بار نمای جانبی یک گلبرگ افتاده را ترسیم کنید.

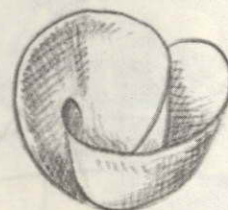
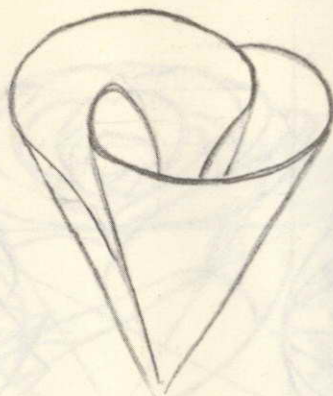
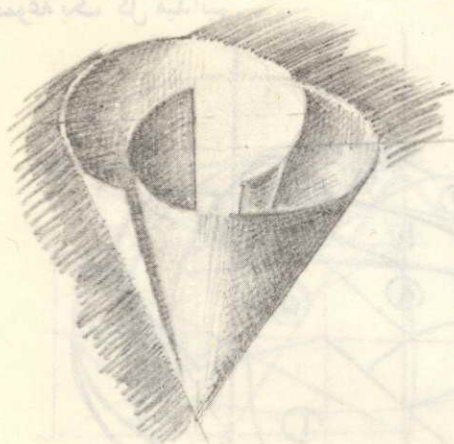

پس از مشخص کردن خطوط مرئی و نامرئی آن را در دو حالت نورپردازی کنید.

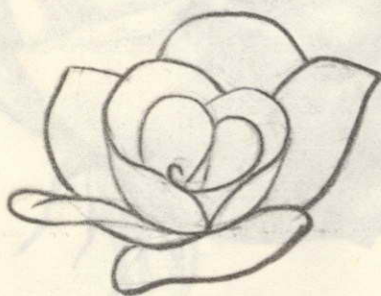
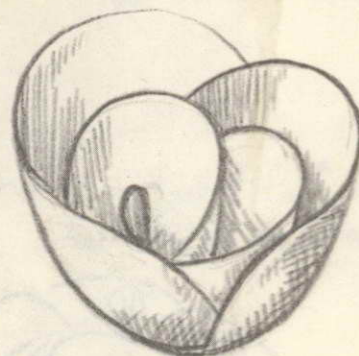
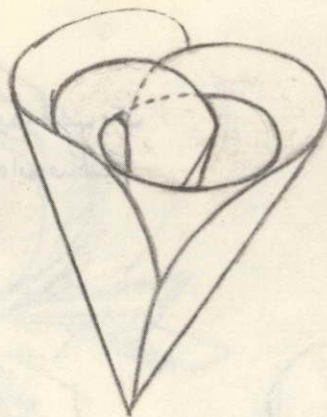
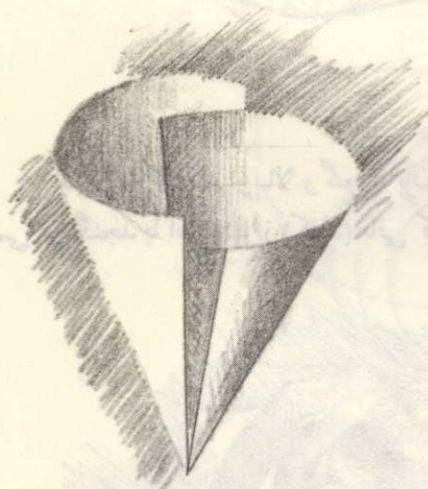

یادآوری: گرچه گلبرگهای یک گل همدیگر را می پوشانند ولی این تمرینات کمک خواهد کرد تا جای هر گلبرگ را در مجموعه یک گل بشناسیم و خطوط صحیح آنرا ترسیم کنیم.

علاوه بر شکل گلبرگها لازم است کیفیت قرار گرفتن آنها هم در یک گل بدانیم برای این کار نمای دو گلبرگ مرکزی را ترسیم میکنیم و از روی آن خطوط دقیق و درهم رفته مرکز گل را بدست میآوریم.

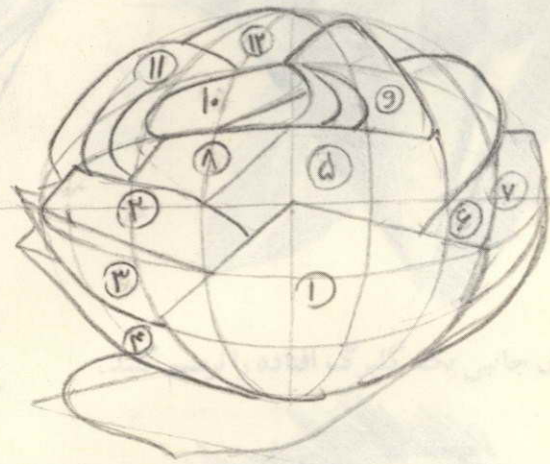
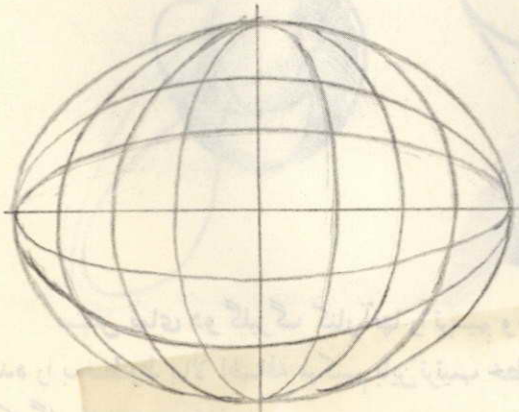

سپس نمای دو گلبرگ کنار آنها را ترسیم و خطوط مرئی بدست آمده را بخطوط بالا اضافه میکنیم باین ترتیب خطوط چهار گلبرگ از مرکز گل مشخص میشود.

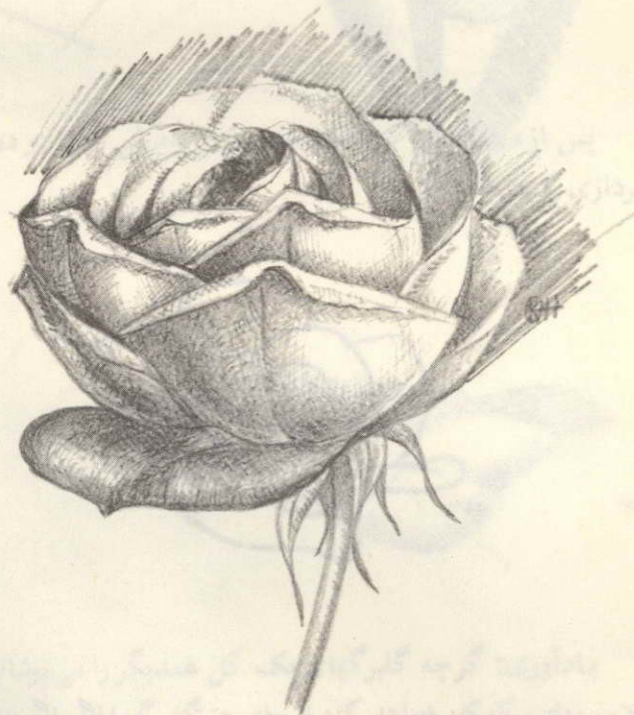
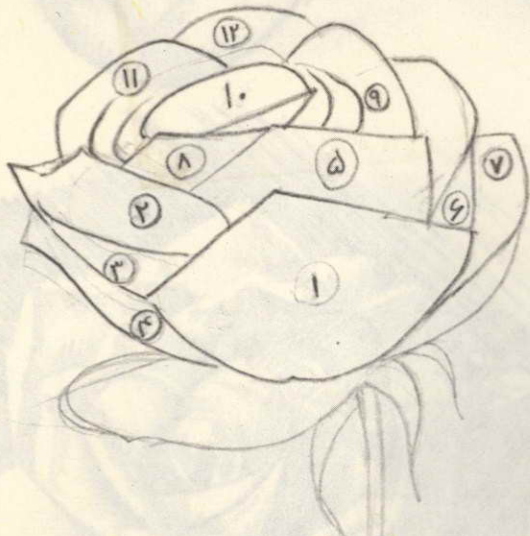

بقیه گلبرگها بهمین ترتیب دو بدو ترسیم میشوند با این تفاوت که هرچه از مرکز گل دورتر میشویم گلبرگها بزرگتر و بهمان نسبت اشکال و فرمهای متنوع پیدا میکنند که شما قبلاً در صفحات ۳۲ و ۳۳ با آنها آشنا شده اید.

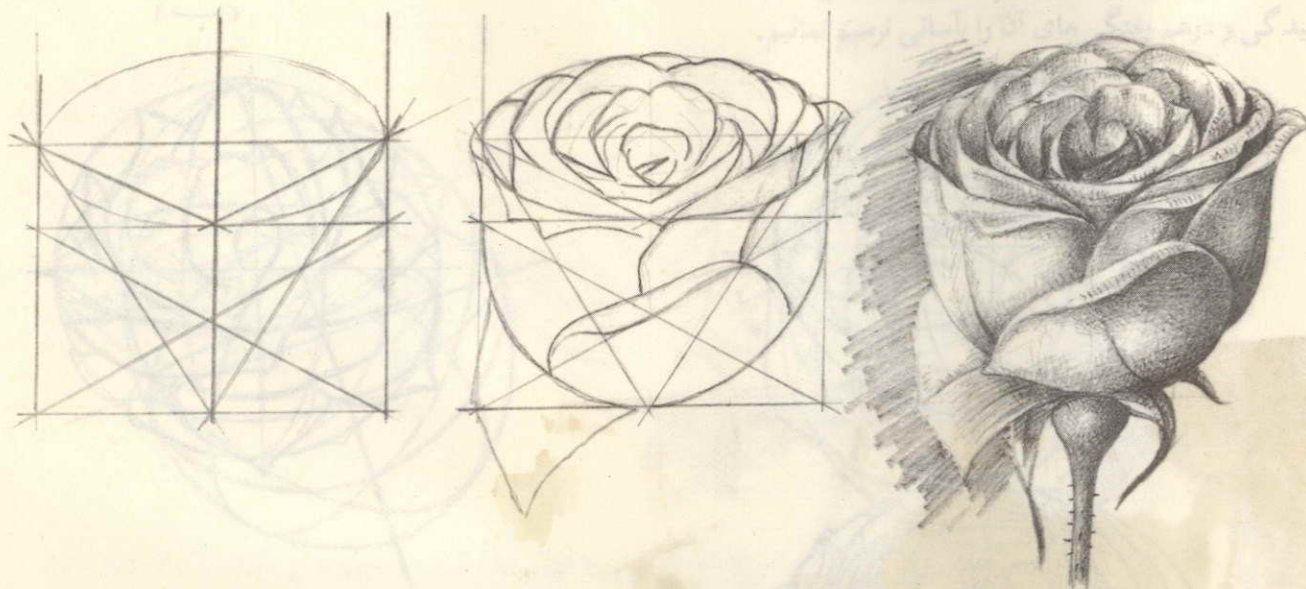
خوب حالا که شکل و ترتیب گلبرگها و طرز کشیدن آنها را در مجموعه یک گل میدانیم.

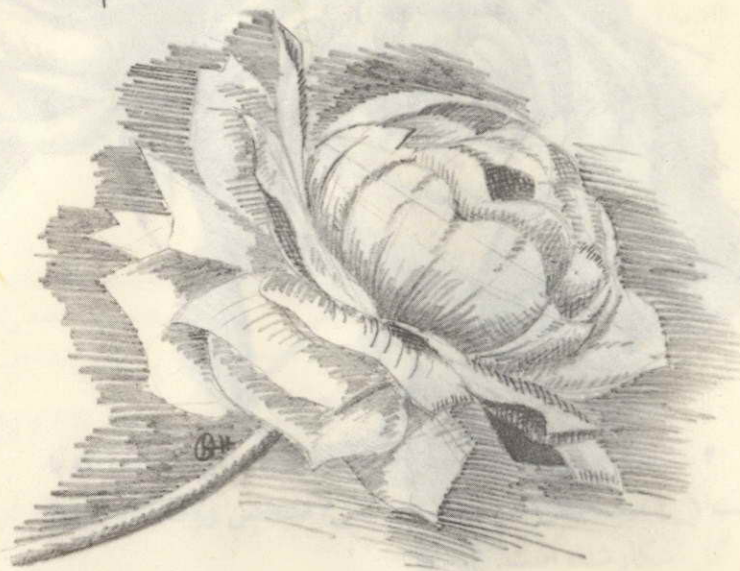
این گل را که از بالا و گوشه بآن نگاه میکنیم و در قالب یک بیضی می گنجد با استفاده از (کلید) هائی که بدست آورده ایم میکشیم.

حالا یاد گرفته اید و می توانید این گل را که در قالب یک مربع می گنجد با استفاده از خطوط و نقاطی که برای خود مشخص کرده اید بکشید.

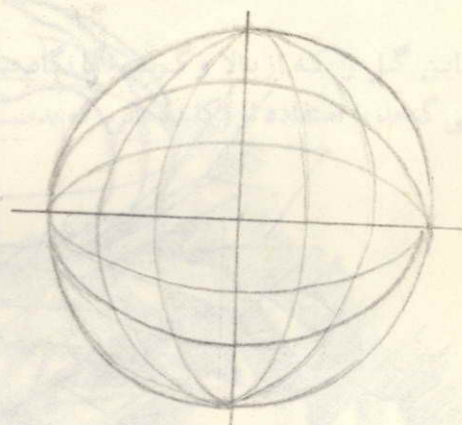
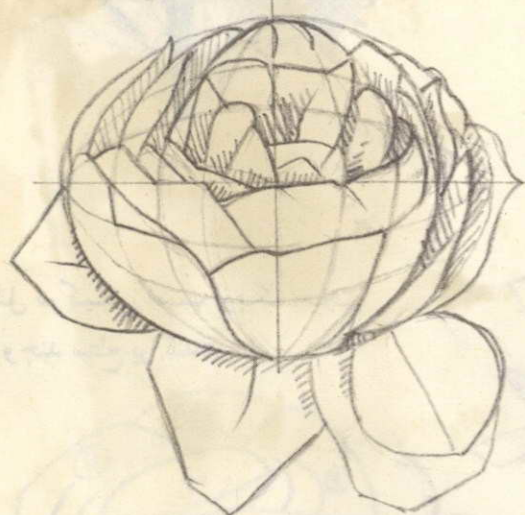
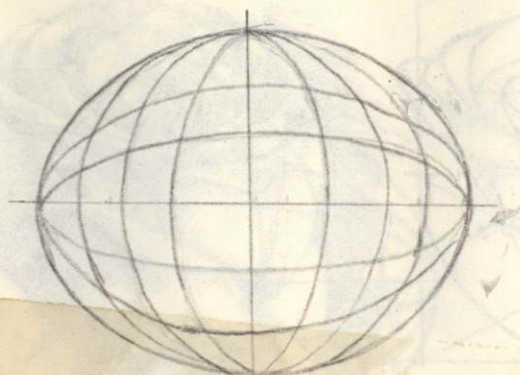

و این گل ترکیبی است از یک حجم کره ای و چند سطح پراکنده.

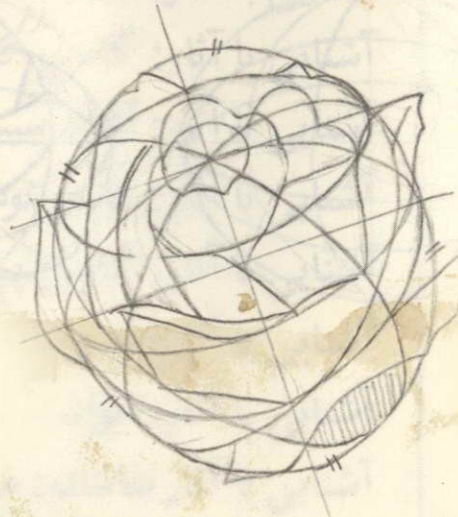
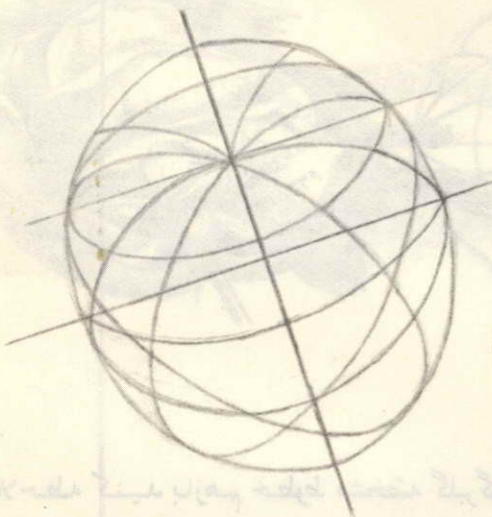

در اینجا دو نوع گل رز (الف: با گلبرگهای درهم و فشرده. ب: با گلبرگهای باز و افشان) تمرین شده است. ملاحظه کنید که چگونه با استفاده از خطوط مدارها و نصف النهارها نقاط مورد نظر و خطوط گلبرگها را مشخص کرده ایم؟! (ب)

(الف)

وقتی که از بالا و گوشه باین گل نگاه میکنیم میتوانیم مرکز گل را در فرورفتگی (قطب شمال) این کره مجسم کرده و با استفاده از خطوط مدارها و نصف النهارها نقاط و حدود کلی گلبرگها را مشخص و پیچیدگی و درهم رفتگی های آن را با آسانی ترسیم نماییم.

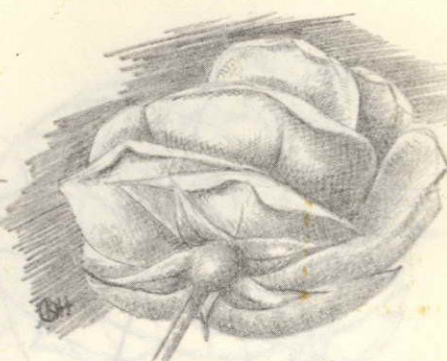
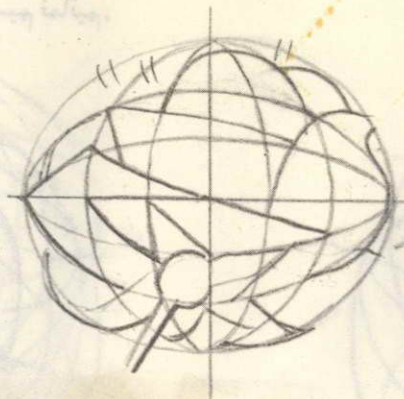
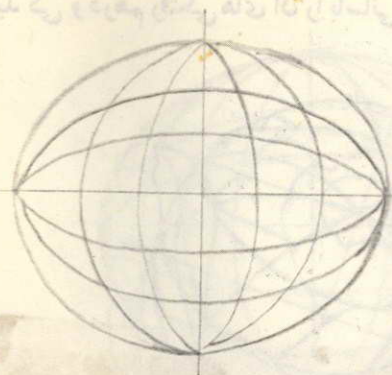
یادآوری:

ملاحظه کنید چگونه خطوط پیچیده و درهم گلبرگها با مدارها و نصف النهارها هماهنگی (هم وزنی) دارند؟!

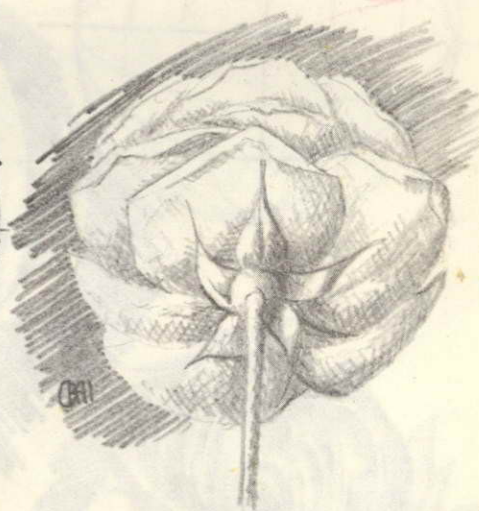
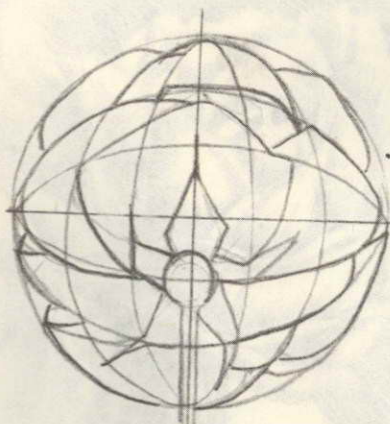
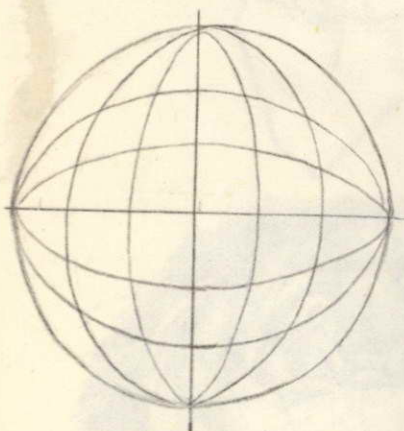

۲ - با حذف قسمت هائی از خط حاشیه (دایره محاط) که با علامت () مشخص شده (فضای منفی) مشخص و (فضای مثبت) بشکل گل آشکار شده است.

این بار گلها را از پشت می بینیم!

ملاحظه کنید باز هم خطوط مشخصه گلبرگها هموزن و متابع مدارها و نصف النهارها هستند.

یادآوری: الف- در این حالت گلبرگها بشکل محدب دیده میشوند. ب- لبه های برگشته گلبرگها نیز دیده میشوند. ج- کاسبرگها و جام گل و ساقه ها به گونه ای که در صفحات ۱۴ و ۱۵ دیدیم کاملاً خودنمایی میکنند.

از استادان منظره ساز کتابهایی بنام:

طراحی های: وینسلا هومر

طراحی های: کلود لرن

آشنایی با آثار: جان کنستابل

آشنایی با آثار: کامیل کورو

آشنایی با آثار: آلفرد سیسلی

آشنایی با آثار: هانس توما

آشنایی با آثار: کامیل پیسارو

آشنایی با آثار: له ویتان

آشنایی با آثار: ایوان شیشکین

آشنایی با آثار نقاشان: منظره

آشنایی با آثار نقاشان: گل

توسط این موسسه چاپ و منتشر شده است.

از گروه نقاشان سبک سوررئالیسم این کتابها منتشر شده:

آشنایی با آثار: رنه ماگریت

آشنایی با آثار: سالوادوردالی

